

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DE LA DÉFENSE NATIONALE

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

Mercredi
29-06-2011
Matin

Woensdag
29-06-2011
Voormiddag

N-VA	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
PS	<i>Parti Socialiste</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
sp.a	<i>socialistische partij anders</i>
Ecolo-Groen!	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen!</i>
Open Vld	<i>Open Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VB	<i>Vlaams Belang</i>
cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
LDD	<i>Lijst Dedecker</i>
INDEP-ONAFH	<i>Indépendant - Onafhankelijk</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
DOC 53 0000/000	<i>Document parlementaire de la 53e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	DOC 53 0000/000	<i>Parlementair stuk van de 53e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>	QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
CRIV	<i>Version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>	CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>	CRABV	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>	CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
PLEN	<i>Séance plénière</i>	PLEN	<i>Plenum</i>
COM	<i>Réunion de commission</i>	COM	<i>Commissievergadering</i>
MOT	<i>Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>	MOT	<i>Moties tot besluit van interpellaties (op beigekleurig papier)</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.lachambre.be</i>	<i>www.dekamer.be</i>
<i>e-mail : publications@lachambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@dekamer.be</i>

SOMMAIRE

Questions jointes de	1
- M. Jan Jambon au ministre de la Défense sur "le discours prononcé le 10 juin 2011 par le secrétaire d'État américain à la Défense, M. Robert Gates" (n° 5261)	1
- M. Gerald Kindermans au ministre de la Défense sur "le récent discours prononcé à Bruxelles par le ministre américain de la Défense, M. Robert Gates" (n° 5272)	1
<i>Orateurs: Jan Jambon, président du groupe N-VA, Gerald Kindermans, Pieter De Crem, ministre de la Défense</i>	
Questions jointes de	4
- M. David Geerts au ministre de la Défense sur "le récent rapport annuel du Comité I" (n° 5317)	4
- M. Filip De Man au ministre de la Défense sur "le Service général du renseignement et de la sécurité" (n° 5318)	4
<i>Orateurs: Filip De Man, Pieter De Crem, ministre de la Défense</i>	
Question de M. Theo Francken au ministre de la Défense sur "l'accident survenu lors de l'exercice militaire 'Bergen 2011'" (n° 5333)	7
<i>Orateurs: Theo Francken, Pieter De Crem, ministre de la Défense</i>	
Question de Mme Karolien Grosemans au ministre de la Défense sur "l'accueil de demandeurs d'asile dans la caserne de Houthalen-Helchteren" (n° 5369)	8
<i>Orateurs: Karolien Grosemans, Pieter De Crem, ministre de la Défense</i>	
Question de M. Bert Maertens au ministre de la Défense sur "le cambriolage commis par deux militaires belges aux Pays-Bas" (n° 5497)	9
<i>Orateurs: Bert Maertens, Pieter De Crem, ministre de la Défense</i>	
Questions jointes de	10
- M. Anthony Dufrane au ministre de la Défense sur "la visite par une délégation de parlementaires fédéraux au salon du Bourget" (n° 5516)	10
- M. Denis Ducarme au ministre de la Défense sur "l'organisation de la visite de la délégation belge au salon du Bourget" (n° 5569)	10
<i>Orateurs: Anthony Dufrane, Denis Ducarme, Pieter De Crem, ministre de la Défense, Herman De Croo, président du groupe Open Vld</i>	
Questions jointes de	14
- M. Damien Thiéry au ministre de la Défense sur "le renouvellement de la convention BELARE	14

INHOUD

Samengevoegde vragen van	1
- de heer Jan Jambon aan de minister van Landsverdediging over "de toespraak van de Amerikaanse minister van Defensie Robert Gates op 10 juni 2011" (nr. 5261)	1
- de heer Gerald Kindermans aan de minister van Landsverdediging over "de recente toespraak in Brussel van de Amerikaanse minister van Defensie, Robert Gates" (nr. 5272)	1
<i>Spreekers: Jan Jambon, voorzitter van de N-VA-fractie, Gerald Kindermans, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging</i>	
Samengevoegde vragen van	4
- de heer David Geerts aan de minister van Landsverdediging over "het recente jaarverslag van Comité I" (nr. 5317)	4
- de heer Filip De Man aan de minister van Landsverdediging over "de Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid" (nr. 5318)	4
<i>Spreekers: Filip De Man, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging</i>	
Vraag van de heer Theo Francken aan de minister van Landsverdediging over "het ongeval tijdens de militaire oefening 'Bergen 2011'" (nr. 5333)	7
<i>Spreekers: Theo Francken, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging</i>	
Vraag van mevrouw Karolien Grosemans aan de minister van Landsverdediging over "de opvang van asielzoekers in de kasernen van Houthalen-Helchteren" (nr. 5369)	8
<i>Spreekers: Karolien Grosemans, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging</i>	
Vraag van de heer Bert Maertens aan de minister van Landsverdediging over "de inbraak gepleegd door twee Belgische militairen in Nederland" (nr. 5497)	9
<i>Spreekers: Bert Maertens, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging</i>	
Samengevoegde vragen van	10
- de heer Anthony Dufrane aan de minister van Landsverdediging over "het bezoek van een delegatie van federale parlementsleden aan het salon van Le Bourget" (nr. 5516)	10
- de heer Denis Ducarme aan de minister van Landsverdediging over "de organisatie van het bezoek van de Belgische delegatie aan het salon van Le Bourget" (nr. 5569)	10
<i>Spreekers: Anthony Dufrane, Denis Ducarme, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging, Herman De Croo, voorzitter van de Open Vld-fractie</i>	
Samengevoegde vragen van	14
- de heer Damien Thiéry aan de minister van Landsverdediging over "de hernieuwing van de	14

relative aux missions scientifiques de la station Princesse Elisabeth" (n° 5520)

- M. Philippe Blanchart au ministre de la Défense sur "la contribution de l'armée pour la mission de la station Princesse Elisabeth" (n° 5574)

Orateurs: **Damien Thiéry, Philippe Blanchart, Pieter De Crem**, ministre de la Défense

Question de Mme Karolien Grosemans au ministre de la Défense sur "les heures de vol effectuées en Libye" (n° 5537)

Orateurs: **Karolien Grosemans, Pieter De Crem**, ministre de la Défense

Questions jointes de
- M. Wouter De Vriendt au ministre de la Défense sur "le retrait des troupes belges d'Afghanistan" (n° 5539)

- M. Theo Francken au ministre de la Défense sur "le déploiement de troupes en Afghanistan" (n° 5541)

- Mme Annick Ponthier au ministre de la Défense sur "la réduction de moitié du nombre de Belges présents en Afghanistan dès le début 2012" (n° 5544)

- M. Dirk Van der Maelen au ministre de la Défense sur "les opérations menées en Afghanistan" (n° 5551)

- M. Anthony Dufrane au ministre de la Défense sur "le retrait des militaires belges d'Afghanistan" (n° 5557)

- M. Gerald Kindermans au ministre de la Défense sur "l'annonce récente de la réduction du nombre de militaires belges en Afghanistan" (n° 5558)

- M. Filip De Man au ministre de la Défense sur "la diminution de moitié des troupes en Afghanistan" (n° 5571)

- M. Denis Ducarme au ministre de la Défense sur "le retrait de la coalition internationale et de forces belges d'Afghanistan" (n° 5597)

Orateurs: **Wouter De Vriendt, Theo Francken, Annick Ponthier, Dirk Van der Maelen, Anthony Dufrane, Gerald Kindermans, Filip De Man, Denis Ducarme, Pieter De Crem**, ministre de la Défense

Question de Mme Karolien Grosemans au ministre de la Défense sur "la cyberdéfense" (n° 5594)

Orateurs: **Karolien Grosemans, Pieter De Crem**, ministre de la Défense

Question de M. Denis Ducarme au ministre de la Défense sur "la mise en place d'officiers généraux" (n° 5596)

Orateurs: **Denis Ducarme, Pieter De Crem**, ministre de la Défense

BELARE-overeenkomst met betrekking tot de wetenschappelijke opdrachten van de Prinses Elisabethbasis" (nr. 5520)

- de heer Philippe Blanchart aan de minister van Landsverdediging over "de bijdrage van het leger in het kader van de opdracht van de Prinses Elisabethbasis" (nr. 5574)

Sprekers: **Damien Thiéry, Philippe Blanchart, Pieter De Crem**, minister van Landsverdediging

Vraag van mevrouw Karolien Grosemans aan de minister van Landsverdediging over "de vliegreizen in Libië" (nr. 5537)

Sprekers: **Karolien Grosemans, Pieter De Crem**, minister van Landsverdediging

Samengevoegde vragen van
- de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Landsverdediging over "de terugtrekking van de Belgen uit Afghanistan" (nr. 5539)

- de heer Theo Francken aan de minister van Landsverdediging over "de inzet van troepen in Afghanistan" (nr. 5541)

- mevrouw Annick Ponthier aan de minister van Landsverdediging over "de halvering van het aantal Belgen in Afghanistan vanaf begin 2012" (nr. 5544)

- de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Landsverdediging over "de operatie in Afghanistan" (nr. 5551)

- de heer Anthony Dufrane aan de minister van Landsverdediging over "de terugtrekking van de Belgische militairen uit Afghanistan" (nr. 5557)

- de heer Gerald Kindermans aan de minister van Landsverdediging over "de recente aankondiging om het aantal Belgische militairen in Afghanistan te verminderen" (nr. 5558)

- de heer Filip De Man aan de minister van Landsverdediging over "de halvering van de troepen in Afghanistan" (nr. 5571)

- de heer Denis Ducarme aan de minister van Landsverdediging over "de terugtrekking van de internationale coalitie en het vertrek van Belgische troepen uit Afghanistan" (nr. 5597)

Sprekers: **Wouter De Vriendt, Theo Francken, Annick Ponthier, Dirk Van der Maelen, Anthony Dufrane, Gerald Kindermans, Filip De Man, Denis Ducarme, Pieter De Crem**, minister van Landsverdediging

Vraag van mevrouw Karolien Grosemans aan de minister van Landsverdediging over "cyberdefensie" (nr. 5594)

Sprekers: **Karolien Grosemans, Pieter De Crem**, minister van Landsverdediging

Vraag van de heer Denis Ducarme aan de minister van Landsverdediging over "de aanstelling van opperofficieren" (nr. 5596)

Sprekers: **Denis Ducarme, Pieter De Crem**, minister van Landsverdediging

COMMISSION DE LA DÉFENSE NATIONALE

du

MERCREDI 29 JUIN 2011

Matin

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

van

WOENSDAG 29 JUNI 2011

Voormiddag

De vergadering wordt geopend om 10.31 uur en voorgezeten door de heer Filip De Man.
La séance est ouverte à 10.31 heures et présidée par M. Filip De Man.

01 Samengevoegde vragen van

- de heer Jan Jambon aan de minister van Landsverdediging over "de toespraak van de Amerikaanse minister van Defensie Robert Gates op 10 juni 2011" (nr. 5261)

- de heer Gerald Kindermans aan de minister van Landsverdediging over "de recente toespraak in Brussel van de Amerikaanse minister van Defensie, Robert Gates" (nr. 5272)

01 Questions jointes de

- M. Jan Jambon au ministre de la Défense sur "le discours prononcé le 10 juin 2011 par le secrétaire d'État américain à la Défense, M. Robert Gates" (n° 5261)

- M. Gerald Kindermans au ministre de la Défense sur "le récent discours prononcé à Bruxelles par le ministre américain de la Défense, M. Robert Gates" (n° 5272)

01.01 Jan Jambon (N-VA): Mijnheer de minister, uw Amerikaanse collega, minister van Defensie Gates, heeft tijdens een speech voor een Europese denktank in Brussel op 10 juni laatstleden zwaar uitgehaald naar de NAVO-bondgenoten. Schraperigheid en gebrek aan politieke wil bij de bondgenoten zorgen ervoor dat de NAVO wordt ondergraven. De verminderende Europese defensiebudgetten zorgen er tevens voor dat de Amerikaanse belastingbetaler een steeds grotere financiële inspanning moet ophoesten. Dat gaat gepaard met het Amerikaanse gevoel dat de NAVO steeds meer haar plichten verzaakt en dat de VS het vuile werk moeten opknappen. Indien deze tendens zich verder zou zetten zal de NAVO een sombere, zo niet troosteloze toekomst tegemoet gaan. Dat is geen letterlijk citaat van de heer Gates, het is een samenvatting van de boodschap die hij wilde overbrengen.

01.01 Jan Jambon (N-VA): Le secrétaire d'État américain à la Défense a récemment émis de vives critiques à l'égard de l'OTAN lors de son discours devant un groupe de réflexion européen. Il reproche aux alliés le manque de volonté sur les plans politique et financier, les États-Unis étant dès lors trop souvent obligés de faire l'essentiel du boulot. Si cette tendance se confirme, M. Robert Gates est pessimiste en ce qui concerne l'avenir de l'OTAN.

Mijnheer de minister, mijn vraag is tamelijk voor de hand liggend. Hoe reageert u op de kritiek van uw Amerikaanse collega, niet alleen wat de besparingen bij het leger betreft en de houding op het vlak van Defensie maar ook wat betreft de situatie bij de andere NAVO-partners? Hoe moet volgens u de transatlantische band in de toekomst worden gevrijwaard en versterkt?

Comment le ministre réagit-il à ces critiques? Comment préserver et renforcer l'alliance atlantique?

De **voorzitter**: De heer Kindermans laat zich verontschuldigen. Neem mij niet kwalijk, hij is toch aanwezig.

01.02 Gerald Kindermans (CD&V): Mijnheer de voorzitter, er stond een vrij grote file vanaf Leuven. Ik had gevreesd niet om 10.15 uur aanwezig te kunnen zijn. Omdat de zitting later is begonnen, is het mij toch gelukt.

01.02 Gerald Kindermans (CD&V): Robert Gates a vivement critiqué la réduction des capacités de défense européennes qui fait peser l'essentiel du coût de l'alliance sur le contribuable

Ik verwijs eveneens naar de uiteenzetting van Robert Gates, de

minister van Defensie van de Verenigde Staten begin juni 2011. Hij heeft toen enige kritiek op de andere NAVO-lidstaten laten horen. Vooral de afbouw van de Europese defensiecapaciteit wordt op de korrel genomen. Hij heeft letterlijk verklaard, ik citeer: "... de groeiende mogelijkheid voor de Verenigde Staten om de huidige steun voor de NAVO en voor de militaire alliantie in Europa vol te houden, als de Amerikaanse belastingbetaler moet blijven opdraaien voor het merendeel van de kosten van de alliantie."

Vooral zijn opmerkingen over Libië snijden volgens ons hout. Hij heeft ter zake gesteld dat een geïntegreerde, volgehouden lucht- en zeeoperatie moeilijk kan worden uitgevoerd wanneer de verschillende lidstaten hun verantwoordelijkheid niet opnemen. Het gaat in Libië nochtans over een operatie met een brede politieke steun, die geen inzet van grondtroepen vraagt. Het gaat ook over een regio die uiteindelijk aan Europa grenst en die vooral voor de Europese veiligheid belangrijk is.

Ons land heeft samen met Noorwegen, Denemarken en Canada, een pluim gekregen van Defensie minister Gates voor de inzet van onze militairen in Libië. Ondanks het feit dat wij het afgesproken objectief van 2 % van het bruto nationaal product niet halen, is het vermeldenswaard dat onze inzet ter plaatse op operationeel gebied bij onze bondgenoten fel gesmaakt wordt.

Mijnheer de minister, wat is uw analyse van de uiteenzetting van minister Gates? Welke mogelijke motieven of zelfs frustraties kunnen de scherpe toon van zijn uitspraken verklaren? Wat was de respons van België en de andere NAVO-lidstaten op zijn uiteenzetting? De pijnpunten die hij heeft aangesneden, gelden immers niet enkel voor de NAVO maar ook voor het gehele Europese defensiebeleid.

01.03 Minister **Pieter De Crem**: Collega's Jambon en Kindermans, ik wil u bedanken voor uw vraag. De Amerikaanse staatssecretaris voor Defensie Bob Gates heeft vooral een politieke toespraak gehouden. Hij heeft het niet gehad over het strikt militaire aspect en over de grote strategische uitdagingen van het optionele werk maar wel over de verhouding tussen de budgetten die in de grote NAVO-pot worden ingebracht.

De crisis heeft onmiskenbaar de budgetten van alle NAVO-lidstaten onder druk gezet, inclusief die van de grote NAVO-landen als Frankrijk, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, en zelfs die van de Verenigde Staten. Hoe zij daar mee omgaan, blijft natuurlijk een nationale verantwoordelijkheid.

Tijdens de toespraak werd België positief vermeld. Er is onze inzet in Afghanistan, er is onze inzet in Libië. De kritiek was dus niet zozeer tot ons gericht. Die expliciete bedanking aan ons land neemt natuurlijk niet weg dat er een fundamenteel probleem is. Het probleem zit niet zozeer in het percentage dat de individuele lidstaten aan Defensie spenderen. Dat percentage varieert van lidstaat tot lidstaat. Percentages zijn trouwens niet altijd in overeenstemming met wat men effectief presteert. Ik verwijs bijvoorbeeld naar wat er met het Belgische defensiebudget gebeurt naargelang men daar de pensioenlasten wel of niet bij rekent.

De heer Gates heeft benadrukt dat er tijdens de Koude Oorlog een

américain. Ses observations concernant la Libye sont parfaitement fondées: les États membres doivent assumer leurs responsabilités dans cette opération qui bénéficie d'un large soutien politique. Il s'agit en outre d'une région située aux confins de l'Europe. Le secrétaire d'État, M. Robert Gates, a cependant félicité la Belgique pour son action en Libye.

Comment le ministre De Crem analyse-t-il cet exposé? Quelles sont les éventuelles raisons de ces propos acerbes? Quelle a été la réaction de la Belgique et des autres membres de l'OTAN?

01.03 **Pieter De Crem**, ministre: Robert Gates a d'abord prononcé un discours politique sur les relations entre les budgets au sein de l'OTAN. Ces budgets ont subi de fortes turbulences en raison de la crise mais la question de savoir comment les États membres de l'OTAN traversent individuellement cette période de grande effervescence relève de leur responsabilité nationale. M. Gates a attribué une bonne note à la Belgique en raison de son engagement en Afghanistan et en Libye mais un problème fondamental subsiste néanmoins pour ce qui regarde notre petit pays.

Le *funding* que nous connaissons aujourd'hui n'a plus rien à voir avec celui qui était le nôtre pendant la Guerre froide. La dualité entre les inconvénients et les avantages en matière de ressources OTAN est désormais

totaal andere verhouding was dan deze die wij vandaag kennen inzake de *funding*. De inzet van middelen en geld voor de fantastische gemeenschappelijke organisatie die de NAVO is en blijft, en die altijd een garantie voor vrede en veiligheid geweest is – niet alleen tijdens de Koude Oorlog, maar ook nadien – zou nu een groot spanningsveld kunnen vertonen wat de lasten en de lusten betreft. Bob Gates heeft gezegd dat de huidige vork, waarbij 75 % van de middelen door de Verenigde Staten gedragen wordt en amper 25 % door de andere lidstaten – lees: de Europese lidstaten van de NAVO – een compleet onevenwichtige *burden sharing* geworden is.

Hij waarschuwt ons, hij legt de vinger op de wonde, zoals wij dat van hem gewoon zijn. Dat is iets wat ik in zijn stijl bijzonder apprecieer. Hij zegt dat men niet de houding kan blijven aannemen die vroeger in ons land ook wel eens bestond, in casu de beste leerling van de klas willen zijn, maar als het erop aankomt zelf iets te doen, vragen om even te pauzeren.

Politiek het meest relevante uit zijn toespraak – behoudens de rol die hij toebedeelt aan België – is het feit dat in het Amerikaans Congres een hele nieuwe generatie politici aanwezig is bij de beide politieke stromingen. Het grote bypartisan-gevoelen van de generatie die de Koude Oorlog alleen maar kent uit documentaires op tv of bij interesse in bepaalde literatuur zou in het Congres een onhoudbare positie kunnen worden. Dit komt trouwens al heel vaak aan de oppervlakte wanneer we de verslagen lezen van de verschillende commissies van het Congres en van de Senaat. Het was dus een waarschuwende vinger.

Hij heeft natuurlijk gezegd dat er initiatieven mogelijk zijn. De *pooling and sharing*, die hij trouwens letterlijk heeft vermeld zoals het ook op de top van Gent is gebracht, kan een opportuniteit zijn, maar dan moeten we ze ook grijpen.

Ik denk dus dat hij ons voor de spiegel heeft geplaatst. Nu komt het er voor de NAVO-lidstaten op aan om te doen wat zij moeten doen, namelijk een re-equilibratie in die *fair share*, misschien niet zo zakelijk financieel, maar wel zodanig dat het investeringskader waarin gewerkt wordt, complementair is. De notie interoperabiliteit, die eigenlijk de hoeksteen van de NAVO is, zou zo opnieuw kunnen worden gegarandeerd.

01.04 Jan Jambon (N-VA): Mijnheer de minister, dat Gates België heeft gecompimenteerd voor zijn inzet, heb ik aan u willen overlaten. Ik had dat inderdaad ook in mijn vraagstelling kunnen opnemen, maar ik dacht wel dat u daarmee zou uitpakken. Uw collega Kindermans heeft dat al voor u gedaan.

Ik denk dat die complimenten toch onze aandacht niet mogen afleiden van het geheel van de teneur van zijn inbreng. Er kan enig begrip opgebracht worden voor de steeds grotere inspanning die de Amerikanen moeten leveren. U hebt zojuist uw geloof in de NAVO

une source de tensions. Robert Gates estime que la clé de répartition actuelle selon laquelle 75 % des ressources de l'OTAN proviennent des États-Unis alors que 25 % seulement de ces ressources proviennent des autres États, c'est-à-dire des États européens, crée un "partage du fardeau" déséquilibré. Il nous avertit que la Belgique ne peut à la fois prétendre endosser le rôle de premier de classe et demander une pause chaque fois qu'elle est sollicitée pour accomplir une mission.

Autre élément politiquement pertinent dans le discours de mon homologue américain: une toute nouvelle génération d'hommes et de femmes politiques, républicains ou démocrates, siège aujourd'hui au Congrès des États-Unis. Pour cette nouvelle génération, l'attitude consistant à faire abstraction des clivages partisans, attitude caractéristique de la génération de la Guerre froide, n'a plus aucune réalité, si ce n'est dans des documentaires et des films. Telle a été la seconde mise en garde que nous a adressée Robert Gates.

Aux yeux de M. Gates, le *pooling* et le *sharing* offrent certaines possibilités, à condition que nous sachions les saisir réellement. Il nous a tendu un miroir. Il incombe à présent aux États membres de l'OTAN d'œuvrer à un rééquilibrage sur le plan de la *fair share*. Ainsi, l'interopérabilité, qui constitue quoi qu'on en dise la clef de voûte de l'OTAN, pourrait être de nouveau garantie.

01.04 Jan Jambon (N-VA): Les compliments que nous a faits M. Gates ne doivent pas nous faire oublier la teneur générale de son discours. J'adhère au credo otanien du ministre De Crem. C'est bien pour cela que nous devons selon moi mettre un coup d'arrêt au dégraissage accéléré du budget belge de la Défense.

herhaald, wat ik met u graag onderschrijf. In de Mechelse Catechismus stond vroeger dat het geloof niet voldoende was, maar dat het ging om het geloof én de werken. Ik denk dat daar het schoentje toch een beetje wringt. We moeten bekijken hoe wij op Belgisch vlak de steeds voortschrijdende afkalving van het budget van Defensie kunnen stopzetten. Ik denk dat Defensie al meer dan haar bijdrage geleverd heeft.

U haalt *pooling and sharing* aan, en het is inderdaad ook door de Amerikaanse minister van Defensie vermeld. Dat is echter niet het enig zaligmakende. Het is een element van de oplossing, maar niet de oplossing zelf.

Onze partij – de voorzitter heeft er daarnet nog op gewezen dat er werk aan de winkel is – heeft nog op een ander facet gewezen. Wij denken het budget te kunnen rationaliseren door te streven naar een Benelux-leger. Dat moet leiden tot rendement inzake opleiding, training, onderhoud, steun, al die elementen. Het kan ook leiden tot een rationalisatie van de administratie, om zo schaalvoordelen te creëren.

Naast pooling en sharing moeten we ook out of the box durven te denken en de evolutie naar een Benelux-leger in de hand werken.

01.05 Gerald Kindermans (CD&V): Als ik het zo hoor dan zal de nieuwe stijl van collega Jambon nog tot een regeerakkoord leiden.

Wij moeten ons ervan bewust zijn dat Defensie in de toekomst middelen zal blijven vergen. Ons land werkt qua gebruik van F-16's al heel nauw met Nederland samen. Wij zijn een van de koplopers in de samenwerking met andere landen. Die *pooling* zal geen wondermiddel zijn om de defensiebudgetten nog meer te kunnen terugschroeven. Zelfs bij *pooling* en bij internationale gezamenlijke opdrachten zullen nieuwe investeringen nodig zijn. De aankoop van nieuw materieel om bijvoorbeeld de F-16's te vervangen zal verschrikkelijk duur blijven. Daarover moeten wij ons geen illusies maken. De vraag is in welke mate alle leden van de Kamer bereid zijn om die nodige middelen voor de toekomst te blijven vrijmaken om de operationaliteit van onze troepen te garanderen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Voorzitter: Denis Ducarme.

Président: Denis Ducarme.

02 Samengevoegde vragen van

- de heer David Geerts aan de minister van Landsverdediging over "het recente jaarverslag van Comité I" (nr. 5317)

- de heer Filip De Man aan de minister van Landsverdediging over "de Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid" (nr. 5318)

02 Questions jointes de

- M. David Geerts au ministre de la Défense sur "le récent rapport annuel du Comité I" (n° 5317)

- M. Filip De Man au ministre de la Défense sur "le Service général du renseignement et de la sécurité" (n° 5318)

02.01 Filip De Man (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dit onderwerp kwam al aan bod in de plenaire vergadering,

Le *pooling* et le *sharing* sont des initiatives louables mais ils ne constituent nullement une panacée. La N-VA estime qu'un des moyens de rationaliser notre budget Défense consiste à appeler de nos vœux l'avènement d'une armée Benelux.

01.05 Gerald Kindermans (CD&V): Malgré le *pooling* et le *sharing*, la Défense continuera d'être gloutonne en ressources. Nous ne devons pas nous bercer d'illusions à cet égard. S'il s'avère nécessaire de faire l'acquisition de nouveaux matériels tels que des F-16, cela nous coûtera beaucoup d'argent. La question qui se pose est de savoir si la Chambre sera disposée à continuer à dégager les ressources nécessaires pour garantir l'opérabilité de notre armée.

02.01 Filip De Man (VB): Le ministre était-il au courant des

maar de problemen bij ADIV zijn belangrijk genoeg om even op terug te komen.

De koppen in de pers logen er niet om. Ik geef een voorbeeld: "Militaire inlichtingendienst draait compleet vierkant". Dat is natuurlijk een krantenkop, ik geef toe dat het een beetje overdreven is, maar er rijzen toch ernstige problemen. Vandaar mijn vragen, mijnheer de minister.

Was u op de hoogte van deze feiten voor het verschijnen van dit jaarverslag? Zo ja, op welke wijze hebt u gereageerd en geanticipeerd op deze aangelegenheden?

Waarom moet het vijf jaar duren vooraleer men de problemen aanpakt, want het rapport van het Comité I herhaalt wat al vroeger werd gezegd?

Hoe zal het probleem van het gebrek aan informatiedoorstroming op korte termijn effectief worden aangepakt? We kregen het bericht dat er een hoge muur bestaat tussen de *intelligence* en de *counter intelligence*, onder meer omdat ze aparte informatiesystemen zouden hebben. Hoe is dat in een modern, hoogtechnologisch land als het onze nog mogelijk?

Er is een audit in de maak die pas eind dit jaar zou worden afgerond. Kunnen wij dat niet wat versnellen?

Welke maatregelen zijn ondertussen genomen ter beveiliging van persoonsgegevens en geheime informatie in het algemeen?

02.02 Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, collega De Man, ik heb al geantwoord op deze vraag in plenaire vergadering, maar aangezien ik niet tot het einde van mijn betoog kon komen door de handeling van de bediener van de micro, zal ik u toch nog een aantal antwoorden geven in deze zaak.

De teneur van uw vraagstelling is dezelfde, behoudens hier en daar wat concrete vragen, maar ik heb al een antwoord gegeven over het activiteitenverslag van 2010. U weet dat het jaartal 2010 prijkt op dit verslag. Het activiteitenverslag gaat echter niet alleen over activiteiten van 2010, maar ook ver daarvoor.

De incidenten hebben eigenlijk vooral betrekking op het verloren gaan van geclassificeerde informatie en persoonsgegevens buiten de zogenaamde beveiligde sites. Uit het verslag blijkt heel duidelijk dat het eigenlijk te maken heeft met die menselijke factor. Het gaat over onzorgvuldigheden in het persoonlijk handelen van leden van de militaire inlichtingendienst, die ertoe hebben geleid dat gevoelige en geclassificeerde informatie, wat niet altijd hetzelfde is, buiten die zones is geraakt.

Ik neem altijd mijn verantwoordelijkheid. Ministers en voogdijministers met inlichtingendiensten zitten altijd in een bijzonder delicate situatie. Mijn conclusie is dat de geldende reglementering goed en toepasbaar is, maar dat ze ook moet worden toegepast. Op dat vlak is het hier verkeerd gegaan. Ik maak met u dezelfde opmerking dat men daaraan meer aandacht moet besteden en dat men, intern en extern, zorgvuldiger moet omgaan met de controle op de toepassing van het

problèmes au SGRS, le service de renseignements militaires, avant la publication du rapport annuel? Comment a-t-il réagi? Pourquoi les problèmes n'ont-ils pas été résolus quand ils ont été signalés il y a cinq ans? Comment se peut-il que les services d'intelligence et de contre-intelligence fonctionnent avec des systèmes d'information différents? L'audit, dont les résultats devraient être connus pour la fin de l'année, ne peut-il pas être accéléré? Quelles mesures ont été prises dans l'intervalle pour protéger les données personnelles et les renseignements secrets en général?

02.02 **Pieter De Crem**, ministre: Je répondrai aux questions auxquelles je n'ai pu apporter de réponse en séance plénière en raison du débranchement de mon micro.

Le rapport d'activités porte non seulement sur 2010, mais également sur les années précédentes. Les incidents concernent essentiellement la perte d'informations classifiées et de données personnelles en dehors des sites dits surveillés. Il s'agit dès lors d'erreurs humaines et de négligences.

En conclusion, les problèmes proviennent à mon avis d'un manque d'application de la réglementation actuelle, dont je voudrais souligner l'applicabilité et la pertinence. Il s'indique dès lors d'accorder davantage d'attention à cet aspect. Des modifications ont été apportées et j'ai fait savoir au Comité R que le rapport à ce sujet

reglement.

Er werden veranderingen doorgevoerd. Ik heb in een brief aan de voorzitter van het Comité I laten weten dat ik op geen enkele wijze bezwaar had tegen het openbaar maken van het verslag. Ik vond dat de parlementsleden recht hadden op die informatie.

De nieuwe wetgeving op de opsporingstechnieken maakt het ook mogelijk om een aantal zaken binnen ADIV beter te laten werken. Als ik mij niet vergis, hebt u een bezoek gebracht aan ADIV. Men heeft mij daarover vanuit de veiligheidsdiensten niets gezegd. Ik wist natuurlijk dat het bezoek plaatsvond, maar zij dragen de confidentialiteit hoog in het vaandel. De toepassing van de nieuwe wetten op de opsporingstechnieken laten ons toe om ook doeltreffender te werken.

U hebt tijdens uw bezoek ook kennis genomen, meen ik, van de wijze waarop geclassificeerde informatie wordt verzameld, verwerkt en geprocesst.

In de typische werking van dergelijke diensten is natuurlijk niet iedereen altijd op hetzelfde moment op de hoogte van dezelfde informatie of van de handelingen die plaatsvinden. Ik heb daarover ook reeds vragen gesteld. Men zegt mij dat dit een essentieel kenmerk is van de werking van inlichtingendiensten. Het komt er natuurlijk altijd op aan om op een gegeven moment de informatie weer te laten samenstromen en daarvoor moet ook het reglement toegepast worden. Ik heb aan de verantwoordelijken laten weten dat ik in de toekomst daarop zal staan.

U hebt mij gevraagd of ik specifieke maatregelen met betrekking tot het personeel zou nemen. Ik vind niet dat het nodig is om bijltjesdagen te organiseren. Er is voldoende interne en externe controle op de werking van de militaire inlichtingendienst. De verantwoordelijken van de inlichtingendienst weten zelf ook dat zij hun werk met grote nauwkeurigheid moeten vervullen. Ik zal dus geen voorstellen doen om personeelsveranderingen door te voeren. Ik ben eigenlijk ook niet echt bij machte om dat te doen. Indien dat zou moeten gebeuren, dan kan dat enkel wanneer er een voorstel zou komen van de generale staf en in casu van de chef van Defensie. Ik heb niet de indicatie dat dit ook zal gebeuren.

02.03 Filip De Man (VB): Wat de audit betreft, klopt het dat die pas eind dit jaar afgerond zal worden? Kunt u de afronding versnellen?

02.04 Minister Pieter De Crem: Wat de snelheid van de werking betreft, ageert het Comité I in volle autonomie. Ik kan een schrijven richten aan de voorzitter van het Comité I, rekening houdend met uw opmerkingen, als voorzitter van deze commissie, en met wat wij in deze commissie hebben besproken, met de vraag om het dossier zo vlug als mogelijk af te ronden. Het Comité I is echter in volle autonomie meester van de werkzaamheden.

02.05 Filip De Man (VB): U kunt natuurlijk, vanuit uw positie bij Defensie, de zaken vergemakkelijken door de medewerking zoveel mogelijk te stimuleren.

02.06 Minister Pieter De Crem: Dat zal ik doen.

pouvait être publié.

La nouvelle législation sur les méthodes de recherche permet également d'améliorer certains processus au sein du SGRS. M. De Man a eu l'occasion de le constater lui-même lors de la visite qu'il a effectuée au SGRS.

Le fait que tout le monde ne dispose pas des mêmes informations au même moment est l'une des caractéristiques essentielles des services de renseignements. Il faut évidemment qu'à un moment donné l'information soit rassemblée et il faut pour ce faire respecter le règlement. J'ai signalé aux responsables des services de renseignements que je l'exigerais à l'avenir.

Même si je le souhaitais, et je ne le juge pas opportun, je ne pourrais pas réellement intervenir à l'échelon du personnel. Cette responsabilité incombe au chef de la Défense et je ne dispose d'aucune indication selon laquelle il envisage une initiative dans ce sens. Les contrôles internes et externes sur le fonctionnement des services de renseignements militaires sont suffisants et les responsables du service n'ignorent pas qu'ils doivent accomplir leur travail avec la plus grande rigueur.

02.03 Filip De Man (VB): L'audit pourrait-il être terminé plus tôt?

02.04 Pieter De Crem, ministre: Dans ce domaine, le Comité R bénéficie d'une totale autonomie et je ne peux que lui adresser un courrier lui demandant d'accélérer les travaux.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van de heer Theo Francken aan de minister van Landsverdediging over "het ongeval tijdens de militaire oefening 'Bergen 2011'" (nr. 5333)

03 Question de M. Theo Francken au ministre de la Défense sur "l'accident survenu lors de l'exercice militaire 'Bergen 2011'" (n° 5333)

*Voorzitter: Filip De Man.
Président: Filip De Man.*

03.01 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de minister, op woensdag 15 juni zijn tijdens Bergen 2011, een grootscheepse militaire oefening, 11 militairen gewond geraakt toen twee gloednieuwe AIV's op elkaar botsten. Die waren nog maar enkele weken oud; we hebben ze gezien in Leopoldsburg, toen ze bij wijze van spreken net van de containerterminal in Antwerpen kwamen gerold. Blijkbaar zijn er al twee van die peperdure dingen tegen elkaar gebotst en hebben ze wel wat schade veroorzaakt. De gewonde militairen zouden naar het ziekenhuis zijn gebracht en twee militairen zouden daar nog steeds liggen.

Graag kreeg ik meer informatie over het ongeval en een verloop van de feiten. Wat lag ten grondslag van de botsing? Hoe is de toestand van de militairen? Liggen ze nog in het ziekenhuis? Zo ja, wat is hun toestand? Zal Defensie naar aanleiding van het ongeval extra maatregelen nemen om te vermijden dat zulke situaties zich opnieuw voordoen? Zo ja, welke? Wat is de opgemeten schade aan de AIV's?

03.02 Minister Pieter De Crem: Mijnheer Francken, de gerechtelijke autoriteiten hebben een onderzoek ingesteld naar de feiten. Om niet in het lopend onderzoek te interfereren kan ik alleen melden dat zich een kop-staartaanrijding heeft voorgedaan. Er liggen geen technische mankementen ten grondslag aan het ongeval.

Een militair werd op 17 juni overgebracht van het hospitaal in Celle in Duitsland naar de infirmerie van Hörsten binnen het militaire kwartier. De militair die werd overgebracht naar het hospitaal van Hannover, werd eveneens op 17 juni overgebracht naar de infirmerie van Hörsten. Beiden werden daar op 18 juni ontslagen en naar België overgebracht voor verdere medische onderzoeken.

Wij wachten op de resultaten van het onderzoek door de gerechtelijke autoriteiten om te bepalen of extra maatregelen noodzakelijk zijn en welke.

Ik herhaal dat er dus geen enkel technisch mankement of afwijking aan de voertuigen te vinden was.

03.03 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Is de schade al opgemeten?

03.04 Minister Pieter De Crem: Ik heb al een schaderapport gevraagd. Dat is nog niet in mijn bezit. Zodra ik dat heb, zal ik u dat bezorgen.

03.01 Theo Francken (N-VA): Le 15 juin 2011, 11 militaires ont été blessés lors d'une collision entre deux Armoured Infantry Vehicles (AIV) flambants neufs survenue dans le cadre d'un exercice militaire d'envergure.

Quelle était la cause de la collision? Quel est l'état de santé des militaires? La Défense prendra-t-elle des mesures supplémentaires à la suite de cet accident? Quels dégâts ont été relevés aux AIV?

03.02 Pieter De Crem, ministre: Les autorités judiciaires ont ouvert une enquête sur les faits. Un AIV a percuté l'arrière de l'autre véhicule. Aucune défaillance technique ou irrégularité n'est à l'origine de l'accident.

Les deux militaires qui avaient été transférés à l'infirmerie de Hörsten le 17 juin 2011, ont quitté l'hôpital le 18 juin et ont été rapatriés en Belgique pour subir d'autres examens médicaux.

Nous attendons les résultats de l'enquête menée par les autorités judiciaires pour déterminer si des mesures supplémentaires s'imposent.

03.03 Theo Francken (N-VA): Les dégâts ont-ils déjà été relevés?

03.04 Pieter De Crem, ministre: J'ai demandé un rapport des dégâts mais je ne l'ai pas encore

reçu. Je vous le fournirai dès qu'il sera en ma possession.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Vraag van mevrouw Karolien Grosemans aan de minister van Landsverdediging over "de opvang van asielzoekers in de kazerne van Houthalen-Helchteren" (nr. 5369)

04 Question de Mme Karolien Grosemans au ministre de la Défense sur "l'accueil de demandeurs d'asile dans la caserne de Houthalen-Helchteren" (n° 5369)

04.01 Karolien Grosemans (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, op mijn mondelinge vraag van 14 juni 2011 in deze commissie gaf u aan dat er tegen 9 juni een rapport beschikbaar was met de bevindingen van de screening en het haalbaarheidsonderzoek van de mogelijke uitbreiding van de site in Helchteren. Tijdens de commissie van 14 juni 2011 had u het rapport nog niet in uw bezit.

Momenteel vangt de kazerne van Houthalen-Helchteren 550 asielzoekers op. Hiermee zou de maximale bezettingsgraag bereikt zijn. De kazerne van Helchteren is tot 30 november 2011 in concessie gegeven.

Hebt u dit rapport inmiddels ontvangen? Wat is de conclusie van deze haalbaarheidsstudie?

Met deze vraag begeef ik mij op glad ijs maar ik vind het toch belangrijk om te weten. Ik mag niet naar intenties vragen maar ik doe het toch. Welke stappen zal Defensie ondernemen? Worden er extra asielzoekers opgevangen in Helchteren?

04.02 Minister Pieter De Crem: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Grosemans, ik zal kort antwoorden op uw heel specifieke vragen, waarover ik mij nog op 27 juni 2011 's avonds heb bevraagd.

Ik heb het rapport waarnaar u verwijst, nog niet ontvangen. Het zijn dus staatssecretaris Courard en de afgevaardigde van de opvangplaatsen die zijn belast met het opstellen van bedoeld rapport. Het is dus door hen dat om informatie moet worden verzocht.

Wanneer het rapport voorhanden zal zijn, zal een beslissing op het niveau van de Ministerraad kunnen of moeten worden genomen.

In elk geval is het rapport er nog niet.

04.03 Karolien Grosemans (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. De kwestie is vervelend.

04.04 Minister Pieter De Crem: Het is ook voor mij vervelend. Ik heb mij bevraagd op 27 juni 2011 om 16.16 uur.

04.05 Karolien Grosemans (N-VA): Op 9 juni 2011 was het rapport eigenlijk klaar, maar het is nog altijd niet verspreid? Ik moet mij dus tot de heer Courard wenden?

04.06 Minister Pieter De Crem: Ja.

04.01 Karolien Grosemans (N-VA): Pour le moment, la caserne de Houthalen-Helchteren accueille 550 demandeurs d'asile. Le bâtiment aurait ainsi atteint son degré de saturation. La caserne d'Helchteren est donnée en concession jusqu'au 30 novembre 2011.

Le ministre est-il entre-temps en possession de l'étude de faisabilité concernant l'éventuelle extension du site? Quelles sont les conclusions de l'étude? Quelles démarches la Défense entreprendra-t-elle?

04.02 Pieter De Crem, ministre: J'ai demandé des renseignements le 27 juin 2011. Je n'ai pas encore reçu le rapport. Le secrétaire d'État Courard et le délégué aux places d'accueil sont chargés de l'établissement de ce rapport. Une fois le rapport disponible, il incombera au Conseil des ministres de prendre une décision.

04.05 Karolien Grosemans (N-VA): Le 9 juin 2011, le rapport était en fait déjà prêt, mais il n'a pas encore été diffusé. Dois-je m'adresser à M. Courard?

04.06 Pieter De Crem, ministre:

Oui.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Vraag van de heer Bert Maertens aan de minister van Landsverdediging over "de inbraak gepleegd door twee Belgische militairen in Nederland" (nr. 5497)

05 Question de M. Bert Maertens au ministre de la Défense sur "le cambriolage commis par deux militaires belges aux Pays-Bas" (n° 5497)

05.01 Bert Maertens (N-VA): Mijnheer de minister, vorige week zijn er twee Belgische militairen aangehouden na een vermeende inbraak in een eetcafé in Den Helder. Ik stel de vraag specifiek, omdat het gaat om de samenwerking tussen de Belgische en de Nederlandse marine in Den Helder. Dat brengt toch enkele particuliere zaken met zich mee.

Ik heb twee heel concrete vragen over het geval zelf. Wat is op dit moment de stand van zaken van het onderzoek? Welke sanctie kunnen de militairen krijgen indien ze veroordeeld worden?

Belangrijker zijn echter mijn derde en vierde vraag. Als Belgische militairen in het buitenland in aanraking komen met politie en gerecht, in welke begeleiding voorziet Defensie dan bij hun contacten met de politiediensten en de gerechtelijke diensten?

Tot slot, hoe is de samenwerking georganiseerd tussen België en Nederland op het vlak van de militaire politie en de Koninklijke Marechaussee? Hoe is in Den Helder, waar de Belgische marine op structurele basis – dat is een groot verschil met andere operaties – aanwezig is in het kader van de Admiraliteit Benelux, de verdeling van de taken en bevoegdheden tussen de Belgische militaire politie en de Nederlandse Koninklijke Marechaussee?

05.02 Minister Pieter De Crem: Collega Maertens, de twee betrokken militairen werden door de Koninklijke Marechaussee verhoord. De processen-verbaal zijn in het bezit van de federale magistraat. Hij heeft de nodige contacten gehad met de officier van justitie van Alkmaar, de Koninklijke Marechaussee en de commandant van het fregat Leopold I.

De twee betrokken militairen hebben de aangerichte schade in het eetcafé via de Koninklijke Marechaussee vrijwillig terugbetaald aan de uitbater. Beiden werden onder begeleiding terug aan boord van het fregat gebracht. De Leopold I heeft Den Helder op 23 juni om 19 u 00 verlaten en voer Zeebrugge binnen op 24 juni om 05 u 00. Beide militairen werden door de federale politie en/of de militaire veiligheid in Zeebrugge opgewacht voor verder verhoor bij aankomst.

Krachtens de geldende bepalingen van het internationaal recht, meer bepaald artikel 7 van het NAVO-Statusverdrag NATO-SOFA zal de Nederlandse Staat als staat van verblijf bij voorrang zijn rechtsmacht uitoefenen over de Belgische militairen, tenzij door de Belgische Staat uitdrukkelijk wordt verzocht om aan dat recht te verzaken.

Aangezien de mogelijke feiten niet werden gesteld in de uitoefening

05.01 Bert Maertens (N-VA): La semaine dernière, deux militaires belges ont été arrêtés après un cambriolage supposé dans un café-restaurant à Den Helder. Les marines belge et néerlandaise collaborent à l'enquête.

Où en est l'enquête? Quelle sanction les militaires peuvent-ils subir s'ils sont condamnés? De quel accompagnement les militaires belges bénéficient-ils de la Belgique lorsqu'ils ont affaire à la police et la justice à l'étranger?

Comment la collaboration entre la Belgique et les Pays-Bas est-elle organisée en ce qui concerne la police militaire et la Maréchaussée royale néerlandaise? Quelle est la répartition des tâches et des compétences entre la police militaire belge et la Maréchaussée royale néerlandaise à Den Helder?

05.02 Pieter De Crem, ministre: Les deux militaires impliqués ont été entendus par la Maréchaussée royale. Le magistrat fédéral dispose des procès-verbaux.

Les deux militaires ont délibérément remboursé le préjudice subi par le café-restaurant par l'intermédiaire de la Maréchaussée royale. Tous deux ont été raccompagnés à bord de la frégate Léopold I et sont arrivés le 24 juin à Zeebrugge, où ils étaient attendus pour la poursuite des auditions.

En vertu du droit international, l'État néerlandais en tant qu'État de résidence exercera en priorité son pouvoir juridictionnel sur les militaires belges, à moins que

van een functie, hebben de militairen geen recht op rechtshulp van een advocaat ten laste van de Staat, overeenkomstig artikel 96 van de wet van 20 mei 1994 inzake de rechtstoestanden van het personeel van Defensie.

Als tuchtsanctie kan na de veroordeling en na het doorlopen van de vastgestelde tuchtprocedure een tijdelijke ambtsontheffing bij tuchtmaatregel, in beginsel maximaal drie maanden, of een definitieve ambtsontheffing, een ontslag, worden opgelegd.

Ondertussen werd het veiligheidscertificaat van de betrokken militairen wel ingetrokken, wat als onmiddellijk gevolg heeft dat zij niet meer aan boord van hun huidige eenheid kunnen dienen sinds hun ontschepping in Zeebrugge.

Specifieke akkoorden, zoals het ABNL-akkoord, bevatten geen bepalingen met betrekking tot de problematiek. In het kader van de BeNe-samenwerking is het NATO-SOFA-akkoord van toepassing.

In Den Helder is geen militaire politie aanwezig. De Belgische militaire politie heeft hier verder ook geen afspraken met de Koninklijke Marechaussee. De Belgische militairen in Den Helder worden net als alle andere buitenlandse militairen in vaste dienst in Nederland geadministreerd bij het NAVO-hoofdkwartier in Brunssum.

Het hoofd van de Koninklijke Marechaussee in Brunssum onderhoudt de contacten met de korpscommandanten van de in Nederland gelegen buitenlandse militairen en de commandanten van de plaatselijke Marechaussee. Voor Belgische schepen in Den Helder is er tevens geen formele afspraak met de Marechaussee.

l'État belge ne lui demande expressément de renoncer à ce droit.

Étant donné que les faits supposés n'ont pas été commis dans l'exercice d'une fonction, les militaires n'ont pas droit à un avocat à charge de l'État.

Après la condamnation, la sanction disciplinaire imposée peut être un retrait temporaire ou définitif d'emploi.

Dans l'intervalle, le certificat de sécurité des militaires concernés a été retiré et ils ne peuvent dès lors plus servir dans leur unité actuelle.

Dans le cadre de la collaboration belgo-néerlandaise, l'accord SOFA de l'OTAN est d'application. La police militaire belge n'a pas d'autre accord avec la Maréchaussée royale. Comme tous les autres militaires étrangers en service permanent aux Pays-Bas, les militaires belges à Den Helder sont administrés par le quartier général de l'OTAN à Brunssum.

05.03 Bert Maertens (N-VA): Mijnheer de minister, uw antwoord, waarvoor dank, was heel klaar en duidelijk.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

06 Questions jointes de

- M. Anthony Dufrane au ministre de la Défense sur "la visite par une délégation de parlementaires fédéraux au salon du Bourget" (n° 5516)

- M. Denis Ducarme au ministre de la Défense sur "l'organisation de la visite de la délégation belge au salon du Bourget" (n° 5569)

06 Samengevoegde vragen van

- de heer Anthony Dufrane aan de minister van Landsverdediging over "het bezoek van een delegatie van federale parlementsleden aan het salon van Le Bourget" (nr. 5516)

- de heer Denis Ducarme aan de minister van Landsverdediging over "de organisatie van het bezoek van de Belgische delegatie aan het salon van Le Bourget" (nr. 5569)

06.01 Anthony Dufrane (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, dans le cadre de la visite parlementaire que vous organisez, nous nous sommes rendus au Salon de l'aéronautique du Bourget. Cette visite avait pour but de pouvoir se rendre compte des dernières évolutions de ce secteur mais aussi de l'excellence mondialement reconnue de nos industriels belges. Je fus heureux d'aller à la découverte des sociétés flamandes, bruxelloises et wallonnes présentes à ce Salon.

06.01 Anthony Dufrane (PS): Bij ons bezoek aan het *Salon international de l'aéronautique* in Le Bourget was ik erg verwonderd over het programma van die federale zending, waarvoor staatssecretaris Etienne Schouppe tekende, en waarin er maar weinig

J'ai cependant été vivement interpellé par la programmation de cette mission fédérale. En effet, ma surprise fut grande de constater le peu d'intérêt au sein de ce programme - mené *in fine* par le secrétaire d'État Etienne Schouppe - laissé aux sociétés wallonnes, pourtant à la pointe du secteur et présentes en masse à ce Salon. Je rappelle que plus de quarante entreprises wallonnes y étaient inscrites. M. Suinen, directeur de l'AWEX, s'en est lui-même vivement étonné, relayant que vos services ne se seraient adressés qu'au FIT pour organiser notre visite, ce qui a provoqué un véritable déséquilibre entre sociétés du Nord et du Sud du pays.

C'est pourquoi, en tant que député fédéral qui s'intéresse aussi bien à nos sociétés du Nord que du Sud de notre pays, je ne peux que m'interroger sur ce déséquilibre au sein du programme de notre visite parlementaire sur place.

Monsieur le ministre, comment expliquez-vous un tel déséquilibre linguistique au sein de notre délégation lors des visites à nos industriels belges? Est-il vrai que vos services n'ont pris contact qu'avec le FIT et non avec l'AWEX pour la préparation de cette visite? Quel bilan tirez-vous de cette mission parlementaire?

06.02 Denis Ducarme (MR): Monsieur le président, je voudrais d'abord remercier le ministre pour les photos *DragSource*: je trouve cette initiative très sympathique. Il va sans dire que j'afficherai en grand la photo du ministre De Crem tout à côté de celle du ministre Flahaut, qui se trouve dans mon bureau!

Pour le reste, ma question est identique à celle de M. Dufrane. Si l'on avait fait des photos au Bourget, tous les sous-titres auraient été en flamand ou en néerlandais. Donc, monsieur le ministre, ces photos-là, gardez-les!

En effet, dès lors qu'un programme est organisé avec des parlementaires, avec des membres de l'exécutif fédéral, on prévoit six ou sept visites selon qu'on parle de SABCA, de SABCA Limburg ou de Bruxelles. Six à sept sur huit entreprises visitées sont des entreprises établies en Flandre. C'est étonnant.

Cela tient sans doute au fait qu'un contact aura été pris par le ministre exclusivement avec le FIT et pas, comme l'a rappelé mon collègue Dufrane, avec l'AWEX, qui avait pourtant tout intérêt à être consultée quant à une telle visite.

Je ne comprends pas que cela se soit passé ainsi. Je le regrette. De pareilles visites exigent un équilibre. Évidemment, je ne regrette pas d'avoir eu mon Bourget parallèle, car j'ai pu rencontrer, de manière très équitable, des entreprises de Flandre, de Wallonie et de Bruxelles lors de ma visite.

Monsieur le ministre, quelques précisions me semblent donc élémentaires. Pouvez-vous informer le parlement sur les détails relatifs à l'organisation de ce programme, sur les contacts avec le FIT plutôt qu'avec l'AWEX? Pourquoi cette démarche, a priori positive pour la Défense, a-t-elle tourné de manière dommageable pour tout le monde? En effet, nous avons mieux à faire que de la polémique.

plaats was voor de Waalse bedrijven, die nochtans een leidende rol spelen in de sector. De heer Philippe Suinen, administrateur-generaal van het Agence wallonne à l'exportation (AWEX) was niet minder verbaasd.

Hoe verklaart u dat het taalevenwicht bij de bezochte Belgische bedrijven dermate zoek was? Klopt het dat uw diensten voor de voorbereiding van dat bezoek enkel contact hebben opgenomen met Flanders Investment & Trade (FIT), en niet met het AWEX? Welke balans maakt u op van die parlementaire zending?

06.02 Denis Ducarme (MR): Wanneer er een programma wordt georganiseerd voor federale parlementsleden en zes à zeven van de acht bezochte bedrijven in Vlaanderen gevestigd zijn, doet dat de wenkbrauwen fronsen! Wellicht nam de minister enkel contact op met FIT en niet met het AWEX.

Hoe komt het dat er contact werd opgenomen met FIT en niet met het AWEX? Waarom liep dit initiatief, dat positief is voor Landsverdediging, voor iedereen met een sisser af?

06.03 Pieter De Crem, ministre: Chers collègues, je ne suis pas responsable de la visite d'autres ministres lors du Salon du Bourget. Mme Laruelle, MM. Schouppe, Peeters et Van Quickenborne ont atteint l'âge du discernement. Ils sont responsables des visites qu'ils effectuent.

J'ai donc mis un avion à la disposition de différentes délégations pour se rendre au Bourget. J'avais même invité le président De Croo qui, malheureusement, était retenu par une réunion encore plus importante à Brakel. Je vous remercie, monsieur le président, pour l'aimable lettre que vous m'avez adressée et j'ai bien retenu votre intérêt pour une prochaine visite!

06.04 Herman De Croo (Open Vld): J'avais une réunion avec l'ensemble des agriculteurs. Je ne vais jamais oublier que *all politics is local*.

06.05 Pieter De Crem, ministre: La visite au salon a été organisée par l'ambassade de Belgique, Flanders Investment Trade (FIT), l'Agence wallonne à l'exportation (AWEX) et Brussels Export and Trade. Cela figurait d'ailleurs dans les documents que les membres de la commission ont reçus en préparant leur visite. Concernant l'organisation, je n'ai rien à ajouter.

Nos collègues parlementaires ont visité les entreprises du Nord et du Sud du pays, entre autres, SABCA, SONACA et TECHSPACE AERO. De plus, le lunch pour les parlementaires fut organisé au pavillon wallon. Aucune obligation de visite ne fut imposée aux délégations.

Pour ma part, j'ai visité presque tous les stands belges. J'insiste. J'ai rendu une visite à ADVANCED COATING (Liège), AIRTRONIC (Gosselies), AMOS (Liège), BELGIUM FLIGHT GROUP (Jumet), BODAIR (Oupeye), BRITTE MUSTAD (Vivegnis-Oupeye), CAPAUL (Eupen) – les gens furent d'ailleurs très surpris que je me sois adressé à eux dans leur propre langue, ce qui n'était pas le cas des membres de la délégation –, ESCO TURBINES (Herstal), ENGICONCEPT (Anderlues), E-XSTREAM (Louvain-la-Neuve), FERONYL (Mouscron), FN HERSTAL (Herstal), GALAXIA (Transinnes), GDTech (Liège), JDC INNOVATION (Grâce-Hollogne), LESCOAV (Liège). J'ai rendu visite au stand de 48 entreprises. Je poursuis mon énumération: MECANIQUE RESSORT (Herstal), METAL FORMING (Flémalle), NUMFLO (Mons), OPEN ENGINEERING (Liège), OPTIMAL AIRCRAFT (Namur), PRECIMETAL (Seneffe), SAMTECH (Liège), SIMTECH (Froyennes), SKYWIN (Wavre), SONACA (Gosselies), SPACEBEL (Angleur), TECHNICAL AIRBORNE COMPONENTS (Milmort), TECHSPACE AERO (Milmort), TECH WELDING (Nivelles), TECNOLON WORKS (Mouscron), THALES (Mont-sur-Marchienne), VANHULEN (Herstal), VITROCISSET (Transinnes) et WALLONIE AEROTRAINING NETWORK (Gosselies).

Si je n'ai pas pu me rendre personnellement chez certaines compagnies, c'est dû au fait qu'il n'y avait personne derrière le comptoir. Ceci conclut mon intervention et ma réponse.

06.03 Minister Pieter De Crem: Ik ben niet verantwoordelijk voor het bezoek dat andere ministers aan het salon van Le Bourget gebracht hebben. Ik heb een vliegtuig ter beschikking gesteld van de verschillende delegaties om er naartoe te gaan. Ik had zelfs de heer De Croo uitgenodigd, maar hij had verplichtingen in Brakel.

06.04 Herman De Croo (Open Vld): *All politics is local*.

06.05 Minister Pieter De Crem: Het bezoek aan het salon werd georganiseerd door de ambassade van België, FIT, het AWEX en Brussels Export. Dat stond overigens in de documenten die de commissieleden ontvingen.

Onze collega's en parlementsleden hebben de aanwezige bedrijven uit het Noorden en Zuiden van het land bezocht. De lunch voor de parlementsleden werd in het Waalse paviljoen georganiseerd. De delegaties waren geenszins verplicht om de stands te bezoeken.

Ikzelf heb bijna alle Belgische stands bezocht: Advanced Coating (Luik), Airtronic (Gosselies), Amos (Luik), Belgium Flight Group (Jumet), Bodair (Oupeye), Britte-Mustad (Vivegnis-Oupeye), Capaul (Eupen), Esco Turbines (Herstal), Engiconcept (Anderlues), e-Xstream (Louvain-la-Neuve), Feronyl (Moeskroen), FN Herstal (Herstal), Galaxia (Transinne), GDTech (Luik), JDC Innovation (Grâce-Hollogne), Lescav (Luik), Mécanique Ressort (Herstal), Metal Forming (Flémalle), Numflo (Bergen), Open Engineering (Luik), Optimal Aircraft (Namen), Precimetal (Seneffe), Samtech (Luik), Simtech (Froyennes), Skywin (Waver), Sonaca (Gosselies), Spacebel (Angleur), Technical Airborne Components (Milmort),

Techspace Aero (Milmort), Tech Welding (Nijvel), Tecnolon Works (Moeskroen), Thales (Mont-sur-Marchienne), Vanhulen (Herstal), Vitrociset (Transinne) et Wallonie Aerotraining Network (Gosselies).

Ik ben bij een aantal bedrijven niet langsgesegaan, maar dat kwam omdat hun stand niet bemand was.

06.06 Anthony Dufrane (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour cette énumération. Vous avez fait 48 visites, alors que notre délégation parlementaire n'a su en faire que 6 ou 8 sur la journée. J'ignore à quelle cadence vous les avez faites, d'autant plus que vous avez aussi été reçu par votre homologue française. Peut-être n'avez-vous pris que des photos devant les stands. Je me demande comment vous avez trouvé le temps de visiter 48 entreprises!

06.06 Anthony Dufrane (PS): Ik vraag me af hoe u de tijd hebt gevonden om 48 bedrijven te bezoeken, terwijl onze parlementaire delegatie maar 6 of 8 stands kon zien op een dag tijd!

06.07 Pieter De Crem, ministre: J'étais déjà là le mardi.

06.07 Minister Pieter De Crem: Ik was dinsdag al ter plaatse.

06.08 Anthony Dufrane (PS): Je le sais, mais il n'en reste pas moins que la cadence est assez impressionnante!

06.09 Pieter De Crem, ministre: En tant que bourgmestre, j'ai déjà fait pire!

Le **président:** Monsieur Dufrane, concluez, je vous prie!

06.10 Anthony Dufrane (PS): Je vais conclure, monsieur le président, si je ne suis pas interrompu constamment! Monsieur le ministre, je m'étonne que vous fassiez l'énumération de toutes les visites que vous avez faites. L'invitation que j'ai reçue au niveau de la commission de la Défense venait de vous. J'ai dès lors été fortement étonné que vous n'ayez pas conduit cette délégation parlementaire. Pourquoi les membres de la commission de la Défense se sont-ils retrouvés avec M. Schouppe, alors que la Défense ne fait pas partie de ses attributions? Pourquoi avez-vous snobé les parlementaires de la commission de la Défense? Je répète qu'il y avait un fameux déséquilibre au niveau des huit entreprises visitées par la délégation de M. Schouppe. Même si vous n'avez pas réalisé ce programme de visites, ayant envoyé l'invitation, j'estime qu'il vous faut en assumer le programme plutôt que de vous cacher derrière votre collègue Schouppe.

06.10 Anthony Dufrane (PS): De bedrijven die de delegatie van Etienne Schouppe bezocht, waren onevenwichtig geselecteerd. U moet de verantwoordelijkheid voor dat programma opnemen, aangezien de uitnodiging van u komt.

06.11 Denis Ducarme (MR): Monsieur le président, je rejoins les remarques de mon collègue M. Dufrane sauf quand il réclame la présence du ministre au côté des parlementaires toute la journée. Je m'en passerai bien au moins une partie de la journée. Monsieur le ministre, en effet, l'invitation vient de chez vous. Une délégation belge avec des membres de l'exécutif et des parlementaires visitent le Salon du Bourget. Sur ce Salon, on visite sept entreprises flamandes pour une francophone: ce n'est pas normal.

06.11 Denis Ducarme (MR): Het is niet normaal dat de Belgische delegatie zeven Vlaamse bedrijven en slechts een enkel Waals bedrijf heeft bezocht.

De **voorzitter:** Terzijde laat ik opmerken, geheel neutraal, dat volgens de Franstalige krant *L'Echo* een van de Vlaamse Kamerleden er een

Le **président:** D'après le quotidien francophone *L'Écho*, l'un des

AWEX-paneel had verwijderd. Men beschrijft het als een aanslag op die firma. Welnu, ik zeg het duidelijk aan alle collega's, aussi bien les francophones que les néerlandophones, dat zoiets absoluut onwaar is.

parlementaires flamands a enlevé un panneau de l'AWEX; l'action est décrite comme une attaque contre la société concernée. Que les choses soient bien claires: cette information est totalement fausse.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

07 Questions jointes de

- M. Damien Thiéry au ministre de la Défense sur "le renouvellement de la convention BELARE relative aux missions scientifiques de la station Princesse Elisabeth" (n° 5520)

- M. Philippe Blanchart au ministre de la Défense sur "la contribution de l'armée pour la mission de la station Princesse Elisabeth" (n° 5574)

07 Samengevoegde vragen van

- de heer Damien Thiéry aan de minister van Landsverdediging over "de hernieuwing van de BELARE-overeenkomst met betrekking tot de wetenschappelijke opdrachten van de Prinses Elisabethbasis" (nr. 5520)

- de heer Philippe Blanchart aan de minister van Landsverdediging over "de bijdrage van het leger in het kader van de opdracht van de Prinses Elisabethbasis" (nr. 5574)

07.01 Damien Thiéry (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, ma question concerne la convention BELARE relative aux missions scientifiques de la station princesse Elisabeth. J'ai posé une question similaire à la ministre Laruelle la semaine passée car, manifestement, il y a une double compétence.

07.01 Damien Thiéry (MR): Ik heb een vraag over de BELARE-overeenkomst met betrekking tot de wetenschappelijke opdrachten van de Prinses Elisabethbasis.

Madame Laruelle m'a dit que la convention BELARE entre la Défense et l'IPF (International Polar Foundation) est chargée de la mise en œuvre de l'expédition. Les frais inhérents à la présence de militaires en Antarctique sont à charge de la Défense alors que le transport et le séjour sont à charge du ministre en charge de la Politique scientifique, en l'occurrence Mme Laruelle. On peut se demander si tout cela est bien normal mais les choses en sont là.

Mme Laruelle m'a indiqué qu'elle avait été alertée par M. Alain Hubert, responsable de la station et président du secrétariat polaire belge, du fait qu'il ressortait de réunions avec votre département que la Belgique n'aurait plus les moyens de développer cette mission scientifique de grande valeur pour les prochaines saisons. À ce propos, elle m'a signalé vous avoir demandé des éclaircissements. Au moment où j'ai introduit ma question, votre département n'avait pas encore répondu à Mme Laruelle.

Monsieur le ministre, quelle est l'évaluation budgétaire de la reconduction de la convention BELARE en ce qui concerne votre département? En cas de non-reconduction de la convention dans l'immédiat, quelles sont les garanties du maintien d'une mission scientifique belge de haut niveau en Antarctique?

Op 21 juni jongstleden zei minister Laruelle me dat, wat de overeenkomst tussen het departement Landsverdediging en de IPF (International Polar Foundation) betreft, de kosten die verbonden zijn aan de aanwezigheid van militairen op Antarctica ten laste zijn van het departement Landsverdediging. De vervoer- en verblijfkosten zijn echter ten laste van het departement Wetenschapsbeleid.

Mevrouw Laruelle werd er door de heer Alain Hubert, verantwoordelijke van de basis en voorzitter van het Belgische poolsecretariaat, op gewezen dat België geen middelen meer zou hebben om die waardevolle wetenschappelijke missie tijdens de komende seizoenen verder te ontwikkelen. De minister voegde eraan toe dat ze u om uitleg had gevraagd maar dat uw departement haar nog geen antwoord had verstrekt.

Welke budgettaire impact heeft de verlenging van de BELARE-

overeenkomst voor uw departement? Indien de overeenkomst niet wordt verlengd, welke garanties zijn er dan dat er een hoogwaardige Belgische wetenschappelijke missie aanwezig blijft op Antarctica?

07.02 Philippe Blanchart (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, comme on l'a déjà évoqué récemment, la situation d'affaires courantes pose de nombreux problèmes, allant même jusqu'à menacer la continuité de certaines politiques capitales de notre État fédéral. Ces difficultés frappent notamment la mission scientifique belge de la station Princesse Elisabeth qui est un fleuron scientifique et qui accueille chaque année des scientifiques de renom du monde entier. Cette station en Antarctique est donc une vitrine scientifique importante pour notre pays.

À ce sujet, je vous interrogeais en séance plénière du 1er juin sur la reconduction de la contribution de l'armée à la prochaine exécution de l'expédition BELARE. En effet, malgré la nécessité de cette contribution, la convention qui organisait les missions scientifiques belges ne pourrait être reconduite en affaires courantes, selon vous, notamment pour des raisons budgétaires.

Monsieur le ministre, il serait bon dès lors de faire le point sur le volet budgétaire de cette collaboration essentielle à mes yeux. Pourriez-vous nous exposer le coût réel de la reconduction de la convention BELARE pour les années à venir? En quoi ce coût constituerait-il une disproportion par rapport au budget général de l'armée?

07.02 Philippe Blanchart (PS): De toestand van lopende zaken zorgt voor problemen en bedreigt zelfs de voortzetting van het beleid op sommige vlakken. Onder meer de Belgische wetenschappelijke missie van de Prinses Elisabethbasis, die ons land een groot wetenschappelijk aanzien verleent, ondervindt moeilijkheden.

In dat verband heb ik u tijdens de plenaire vergadering van 1 juni ondervraagd over de mogelijke verlenging van de bijdrage van het leger aan de volgende BELARE-expeditie. De overeenkomst inzake de organisatie van de Belgische wetenschappelijke missies kan volgens u om budgettaire redenen niet worden verlengd tijdens de periode van lopende zaken.

Hoeveel zou een verlenging van de BELARE-overeenkomst voor de komende jaren echt kosten? In welke mate is dat disproportioneel in vergelijking met de algemene begroting van het leger?

07.03 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, chers collègues, je serai bref car j'ai déjà répondu à vos questions en séance plénière.

Il ne s'agit pas d'une question de budget, mais de politique générale et d'opportunité. J'ai donc décidé de continuer à apporter notre appui et notre soutien logistique, mais de ne plus mettre à disposition du personnel. Je précise ici que l'apport logistique est un apport considérable.

07.03 Minister Pieter De Crem: Ik heb op deze vragen al geantwoord in de plenaire vergadering. Het is geen kwestie van budget, maar van algemeen beleid en opportuniteit. Ik heb beslist om verdere hulp en logistieke steun te blijven leveren, maar ik zal geen personeel meer beschikbaar stellen. Onze logistieke inbreng is aanzienlijk.

07.04 Damien Thiéry (MR): Monsieur le président, je remercie le ministre pour sa réponse.

Monsieur le ministre, je comprends bien que la logistique en tant que telle est importante. La décision qui a été prise est donc une bonne chose.

07.04 Damien Thiéry (MR): Ik begrijp dat logistiek belangrijk is, maar er moet personeel beschikbaar worden gesteld. Volgens de heer Hubert zal het immers niet lukken als men niet beschikt over gekwalificeerd personeel voor

Cependant, il me semble que du personnel devrait être mis à disposition car, si j'ai bien compris M. Hubert, sans personnel extrêmement qualifié pour remplir des missions très particulières, ils ne pourront s'en sortir.

Il faut, selon moi, faire preuve de bon sens et mettre à disposition le personnel nécessaire afin d'assurer l'existence d'une mission scientifique de haut vol à laquelle sont attachés les Belges.

Monsieur le ministre, ne vous serait-il pas possible de revoir votre position afin d'intégrer du personnel dans la logistique?

deze zeer specifieke opdrachten. Het nodige personeel moet ter beschikking worden gesteld, zodat deze hoogstaande wetenschappelijke missie die de Belgen na aan het hart ligt, kan worden voortgezet.

Zou u uw standpunt niet willen herzien, zodat er samen met de logistieke steun toch personeel kan worden ingezet?

07.05 Philippe Blanchart (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, étant donné l'importance de cette mission scientifique sur le plan météorologique, sismologique, glaciologique, etc. on comprend mal que l'on puisse fournir un soutien logistique comme des véhicules sans mettre à disposition du personnel habilité qui puisse au mieux – en tout cas, à en croire les scientifiques – les utiliser.

Quand on sait qu'un budget annuel de plus de 1 500 000 euros est consacré au fonctionnement de cette station, il est dommage de gâcher, comme on dit, l'omelette pour un œuf.

Ne serait-il pas opportun de revoir votre position qui, comme vous l'avez dit, relève d'une politique générale et d'opportunité? En effet, vous n'avez pas donné la raison exacte de votre choix. Comme il ne s'agit pas d'une raison budgétaire, d'autres motifs doivent expliquer ce dernier. Je vous demande une nouvelle fois si vous ne pouvez pas envisager de revoir votre position car il me semble qu'il est question de la mise à disposition de seulement trois hommes.

07.05 Philippe Blanchart (PS): Gelet op het belang van deze wetenschappelijke missie op het stuk van meteorologie, seismologie, glaciologie en dergelijke meer, valt het moeilijk te begrijpen dat men wel logistieke steun biedt maar niet het personeel ter beschikking stelt dat met het materiaal kan omgaan.

Zou het niet raadzaam zijn om uw standpunt, dat wordt ingegeven vanuit het algemeen beleid en de opportuniteit, te herzien? U hebt niet gezegd waarop uw beslissing gebaseerd is. De terbeschikkingstelling heeft trouwens slechts betrekking op drie personen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Vraag van mevrouw Karolien Grosemans aan de minister van Landsverdediging over "de vliegers in Libië" (nr. 5537)

08 Question de Mme Karolien Grosemans au ministre de la Défense sur "les heures de vol effectuées en Libye" (n° 5537)

08.01 Karolien Grosemans (N-VA): Mijnheer de minister, op vrijdag 10 juni werd tijdens het wekelijkse perspunt aangekondigd dat Defensie dezelfde dag nog de kaap van de 1 000 vliegers zou hebben overschreden aangaande de operaties die onze F-16's boven Libië uitvoeren. Wat de precisie betreft van de bombardementen die door onze F-16's zouden worden uitgevoerd, staan we bovenaan het lijstje.

Mijnheer de minister, is het mogelijk het aantal gepresteerde vliegers in Libië te vergelijken met het aantal gepresteerde vliegers door de overige partners in deze operatie die een vergelijkbare inspanning leveren? Hoeveel bommen zijn er intussen afgeworpen? Kunt u hierbij een onderscheid maken tussen de lasergeleide en de gps-geleide bommen, evenals hun gewicht? Hoeveel procent van deze bommen viel op het doelwit? Hoeveel procent van deze bommen kwam niet tot ontploffing na afwerping?

08.01 Karolien Grosemans (N-VA): Le 10 juin, les F-16 belges engagés en Libye ont passé le cap des 1 000 heures de vol.

Est-il possible de comparer nos heures de vol avec celles de nos partenaires? Combien de bombes guidées par laser ou par GPS ont-elles déjà été larguées sur le sol libyen? Combien ont-elles atteint leur cible et quel pourcentage d'entre elles n'ont-elles pas explosé?

08.02 Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Grosemans, op datum van 27 juni 2011 bedroeg het verbruik van de precisiemunitie door de Belgische F-16's tijdens de operatie Unified Protector boven Libië in totaal 202 bommen, waarvan 57 lasergeleide bommen en 145 gps-geleide bommen.

Wegens begrijpelijke en evidente veiligheidsoverwegingen kan ik u geen informatie verstrekken over de gepresteerde vlieguren of de gebruikte bommen van onze coalitiepartners, waardoor het uiteraard ook niet mogelijk is om verder op de overige vragen te kunnen antwoorden.

Inzake de gevraagde detailgegevens over de orde van grootte van de gebruikte munitie als over het bereikte resultaat van de Belgische inzet, verwijs ik u naar de commissieopvolging van de lopende operaties achter gesloten deuren die sinds het begin van de Libische crisis veelvuldig en op regelmatige basis heeft plaatsgevonden.

Gisteren was trouwens de laatste vergaderdatum. De gevraagde gegevens worden daar steeds gedetailleerd besproken en bovendien geïllustreerd met het nodige beeldmateriaal, met bijhorende tekst en uitleg.

08.03 **Karolien Grosemans** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik zal de vraag dan ook opnieuw stellen achter gesloten deuren.

08.02 **Pieter De Crem**, ministre: Le 27 juin 2011, lors de l'opération Unified Protector au-dessus de la Libye, nos F-16 ont largué 57 bombes à guidage laser et 145 bombes guidées par GPS. Pour des raisons de sécurité évidentes, je ne peux donner d'informations sur les heures de vol des partenaires de la coalition. Pour plus de détails sur les munitions et les résultats de notre engagement, je renvoie à la commission de suivi des opérations en cours, qui se réunit à huis clos. Toutes les données demandées y sont détaillées et illustrées à l'aide de matériel audiovisuel.

08.03 **Karolien Grosemans** (N-VA): Je reposerai donc ma question lors d'une réunion à huis clos.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*Voorzitter: Bert Maertens.
Président: Bert Maertens.*

09 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Landsverdediging over "de terugtrekking van de Belgen uit Afghanistan" (nr. 5539)
- de heer Theo Francken aan de minister van Landsverdediging over "de inzet van troepen in Afghanistan" (nr. 5541)
- mevrouw Annick Ponthier aan de minister van Landsverdediging over "de halvering van het aantal Belgen in Afghanistan vanaf begin 2012" (nr. 5544)
- de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Landsverdediging over "de operatie in Afghanistan" (nr. 5551)
- de heer Anthony Dufrane aan de minister van Landsverdediging over "de terugtrekking van de Belgische militairen uit Afghanistan" (nr. 5557)
- de heer Gerald Kindermans aan de minister van Landsverdediging over "de recente aankondiging om het aantal Belgische militairen in Afghanistan te verminderen" (nr. 5558)
- de heer Filip De Man aan de minister van Landsverdediging over "de halvering van de troepen in Afghanistan" (nr. 5571)
- de heer Denis Ducarme aan de minister van Landsverdediging over "de terugtrekking van de internationale coalitie en het vertrek van Belgische troepen uit Afghanistan" (nr. 5597)

09 **Questions jointes de**

- M. Wouter De Vriendt au ministre de la Défense sur "le retrait des troupes belges d'Afghanistan" (n° 5539)
- M. Theo Francken au ministre de la Défense sur "le déploiement de troupes en Afghanistan" (n° 5541)
- Mme Annick Ponthier au ministre de la Défense sur "la réduction de moitié du nombre de Belges présents en Afghanistan dès le début 2012" (n° 5544)

- M. Dirk Van der Maelen au ministre de la Défense sur "les opérations menées en Afghanistan" (n° 5551)
- M. Anthony Dufrane au ministre de la Défense sur "le retrait des militaires belges d'Afghanistan" (n° 5557)
- M. Gerald Kindermans au ministre de la Défense sur "l'annonce récente de la réduction du nombre de militaires belges en Afghanistan" (n° 5558)
- M. Filip De Man au ministre de la Défense sur "la diminution de moitié des troupes en Afghanistan" (n° 5571)
- M. Denis Ducarme au ministre de la Défense sur "le retrait de la coalition internationale et de forces belges d'Afghanistan" (n° 5597)

09.01 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, vorige donderdag hebben collega Geerts en ikzelf u tijdens de plenaire vergadering een parlementaire vraag gesteld wanneer de Belgische regering zou beslissen over haar engagement in Afghanistan, aangezien wij op zes maanden van het einde zitten van ons mandaat. U hebt daarop geantwoord dat het niet aan een regering van lopende zaken is om daarover uitsluitsel te geven. Drie dagen later kondigde u in de media aan dat België de troepen vanaf 2012 zou terugtrekken.

Waarom hebt u het Parlement op 23 juni 2011 gezegd dat een beslissing hierover niet toekomt aan een regering van lopende zaken om dan drie dagen later een voorstel te doen?

U hebt daarop al geantwoord in de pers. U zei dat u, toen u het debat in *De Zevende Dag* zag, beseftte dat een volwaardige regering nog veraf ligt en dat u daarom had beslist om in lopende zaken toch een voorstel over de terugtrekking van onze troepen te doen.

Mijnheer de minister, ikzelf en vele anderen met mij hadden het debat tijdens *De Zevende Dag* niet nodig om te weten dat een eerstkomende volwaardige regering nog niet meteen in het verschiet ligt. Het debat tijdens *De Zevende Dag* was om elf uur en om dertien uur zat u al in het VTM-journaal met een uitgewerkt voorstel. U bent straffer dan ik dacht wanneer u op twee uur tijd helemaal op uw eentje een uitgewerkt voorstel voor de terugtrekking uit uw mouw schudt.

De realiteit is natuurlijk anders. U hebt het Parlement niet de waarheid verteld. U antwoordt niet naar waarheid op een parlementaire vraag van een collega en mijzelf. Dat maakt de werking van ons parlement onmogelijk. Daar til ik bijzonder zwaar aan.

Pakweg een jaar geleden was van een verminderd engagement in Afghanistan nog geen sprake. Kunt u aangeven op welke vlakken de situatie in Afghanistan vandaag is verbeterd in vergelijking met een jaar geleden, opdat het aanleiding geeft tot een gedeeltelijke terugtrekking?

Dit stoort mij een beetje in het debat vandaag en de verklaringen die daarover gebeuren in de media: wij horen daarin bijzonder weinig objectieve elementen die een terugtrekking wettigen en onderbouwen.

Zijn wij voor de militaire terugtrekking? Wij zijn daar natuurlijk voor. Men kan niet eeuwig in Afghanistan blijven, maar de echte reden voor de terugtrekking is niet de vooruitgang op het terrein, maar het feit dat men oorlogsmoe is en dat er verkiezingen aankomen in de VS.

09.01 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): La semaine dernière en séance plénière, le ministre avait répondu qu'un gouvernement en affaires courantes ne pouvait trancher sur la question de l'engagement de nos troupes en Afghanistan, mais quelques jours plus tard, il annonçait dans les médias un retrait des troupes belges à partir de 2012.

Le ministre a menti au Parlement! Seul, en l'espace de quelques heures, il a improvisé une proposition de retrait des troupes.

Il y a environ un an, un retrait, même partiel, n'était pas d'actualité. Quels sont les domaines dans lesquels la situation a évolué favorablement en Afghanistan?

Nous avons entendu fort peu d'arguments objectifs qui justifient et qui étayaient un retrait. En réalité, ce retrait ne se justifie pas par un quelconque progrès réalisé sur le terrain mais bien par une lassitude de la guerre et par l'imminence d'élections aux États-Unis. Il ne s'agit pas en l'occurrence d'un retrait concerté internationalement, mais de la débandade incontrôlée de nombreux pays agissant chacun pour soi après une guerre perdue.

D'après le ministre, comment la communauté internationale doit-elle assurer un avenir durable à l'Afghanistan et aux Afghans?

De realiteit is dat er bitter weinig vooruitgang is. Het is, met andere woorden, geen internationaal overlegde terugtrekking. Het is eigenlijk een ongecontroleerde aftocht van heel wat landen, elk afzonderlijk, na een verloren oorlog.

Derde en laatste vraag, op welke manier moet de internationale gemeenschap volgens u een duurzame toekomst voor Afghanistan en de Afghanen garanderen, gelet op de geplande terugtrekking van de troepen van 2012?

Ik vrees dat de internationale gemeenschap Afghanistan in de steek laat en aan zijn lot zal overlaten. Ik vind dat bijzonder cynisch, omdat wij daar na 10 jaar oorlog voeren nog altijd geen oplossing hebben bereikt. Dat spreekt vanzelf, want wij hebben daar de verkeerde strategie gehanteerd. Nu zien wij dat het niet werkt en keren wij onze rug en laten het land en de Afghanen in de steek. Wij hadden onze strategie moeten aanpassen, wat ikzelf en heel wat anderen altijd al hebben gezegd, en er een politieke en civiele pijler aan vasthechten, wat wij niet hebben gedaan.

09.02 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de minister, de teneur van mijn vragen is gelijkaardig aan die van de heer De Vriendt, in die zin dat ik ontevreden ben met de manier waarop een en ander is verlopen.

Ik weet dat u als minister altijd heel veel respect voor het Parlement hebt. U bent altijd heel stipt en u staat ook altijd ter beschikking van het Parlement. Daarom was ik zo verbaasd toen ik zondagmiddag het journaal bekeek. Ik viel bijna van mijn stoel, want wat u zei, was in grote tegenstelling met wat u donderdag in de plenaire vergadering had gezegd aan onder andere de heer Van der Maelen, namelijk dat het niet aan de regering in lopende zaken was om daarover een beslissing te nemen.

Mijnheer de minister, wat is er nu juist veranderd op drie dagen tijd? Waarom bent u ter zake van mening veranderd?

Moet de regering dat niet overleggen met het Parlement? Persoonlijk ben ik nogal voorstander van het Amerikaans model. De Grondwet moet daarvoor echter gewijzigd worden. Maar de commissie voor de Herziening van de Grondwet komt nog niet onmiddellijk samen. Wij zullen hoe dan ook proberen om ook aan die kar te trekken. Ik denk namelijk dat het Amerikaans model beter is, waarbij het Parlement in eerste instantie beslissingen moet nemen over interventies, terugtrekkingen en grote buitenlandse operaties. Dat is een gezondere, democratische reflex, die wij ook in onze Grondwet zouden moeten inschrijven.

Ik vind het ook bizar dat uw collega Vanackere de dag nadat u gecommuniceerd had, zei dat we inderdaad moeten terugtrekken. Merk ik daar enige druk vanuit ACW-hoek om een bocht te nemen? Ik weet niet wat ik mij daarbij moet voorstellen, maar bij CD&V loopt het waarschijnlijk zo.

U zegt ook dat de regering in lopende zaken die beslissing niet kan nemen. Is er dan, tussen donderdag en zondag, een regering met volheid van bevoegdheden gekomen? Dat had ik graag geweten, want ik heb daar toch wel wat vragen bij.

09.02 Theo Francken (N-VA): Ce qui est en train de se produire me contrarie. L'explication que le ministre a donnée dimanche au journal de 13 heures était diamétralement opposée à sa réponse en séance plénière, la semaine dernière.

Quels sont les changements intervenus en l'espace de trois jours? Le gouvernement ne doit-il pas se concerter avec le Parlement avant de prendre une telle décision? J'ai été surpris d'entendre le ministre M. Vanackere déclarer le lendemain que nous devons effectivement retirer nos troupes.

Il faut tirer les enseignements du passé. Nous ne pouvons pas nous enterrer à Kaboul, compter sur une "afghanisation" et abandonner les citoyens afghans à leur sort. En 2003, nous avons peut-être manqué une occasion unique. L'avenir nous le dira peut-être, mais il est en tout cas trop tard.

Sur le fond, mon groupe n'est pas opposé à un retrait progressif. Nous devons examiner la situation sur le terrain. Nous devons en tout état de cause continuer à nous engager dans l'aspect civil ainsi que dans la formation. Nous devons en outre lutter contre la

Ik zal het kort houden. We kunnen nu eenmaal geen minidebat houden, hoewel dat leuk zou zijn geweest. De Kamervoorzitter heeft dat tegengehouden op grond van het feit dat de regering in lopende zaken is. Misschien kunnen we dieper ingaan op het onderwerp in een gezamenlijke vergadering van de commissies voor de Buitenlandse betrekkingen en voor de Defensie. Nu wil ik kort een drietal zaken aanhalen.

Ik denk dat we moeten leren uit het verleden. Daarbij wil ik drie punten aanhalen.

Ten eerste, ik herinner aan Mohammad Najibullah, die begin jaren 90 de eerste president was nadat de Sovjets uit Afghanistan weg waren, en die gesteund werd door het Sovjetregime. Welnu, hij was eigenlijk president van Kabul, niet van Afghanistan. Enkel inzetten op Kabul is dus niet goed. Collega Van der Maelen heeft een resolutie opgesteld, waarvan wij beslist hebben om die niet mee te ondertekenen, omdat daarin stond dat eerst de troepen in Kandahar, vervolgens die uit Kunduz en ten slotte die uit Kabul moeten worden teruggetrokken. Dat lijkt een slecht idee. Het is niet goed dat wij ons ingraven in de hoofdstad Kabul. Het lijkt mij geen goed idee om alleen de beveiliging van de hoofdstad als veilige zone als doel na te streven. Ter zake kunnen we misschien leren uit de geschiedenis.

Ten tweede, ik heb de vrees dat het niet meer wordt dan de creatie van een soort van *decent interval*. Kijk naar het woord 'afghanisering', een sterk modewoord dat bijna een wondermiddel aan het worden is. Herinner u dat op het einde van de Vietnamoorlog het al 'vietnamisering' was wat de klok sloeg. Dit was ook de obsessie van de Amerikanen: vietnamisering. Welnu, ondanks alle inspanningen om Zuid-Vietnamese troepen op te leiden, stuikte het regime van Nguyen Van Thieu twee jaar later al in elkaar.

Uw afghanisering zou misschien wel eens hetzelfde lot beschoren kunnen zijn. Ik hoop dat een en ander niet bedoeld is om gewoon een interval te creëren en te doen alsof het in orde is door een president in Kabul te installeren, waarna er twee jaar later weer een bloederige burgeroorlog begint, zoals het zo vaak is geweest in dat land.

Een derde zaak die we moeten leren uit de geschiedenis en uit de oorlog die we al meer dan tien jaar voeren in Afghanistan, is het volgende. Tot tweemaal toe heeft de internationale gemeenschap, en in het bijzonder het Westen, de Afghaanse burgers aan hun lot overgelaten. De eerste keer was in 1989. Na de Afghaanse opstandelingen jarenlang te hebben gesteund in hun strijd tegen de Sovjets, verdween het land na de terugtrekking van de Sovjets eensklaps van de politieke agenda in het Westen. Het land stortte zich in een bloederige burgeroorlog, die jarenlang aansleepte. Tijdens dat conflict vielen meer burgerslachtoffers per jaar dan tijdens de laatste jaren van de oorlog met de Sovjets. Dat waren er zeer veel.

In 2003 was het engagement in Afghanistan een tweede maal van secundair belang, deze keer ten voordele van de inval in Irak. Het aantal soldaten werd weliswaar niet verminderd, maar relatief gezien werden veel minder middelen in Afghanistan besteed om het positieve momentum dat op dat ogenblik in het land heerste, te consolideren. De opstandelingen, en op de eerste plaats de taliban, kregen meer

corruption, maintenir une forte pression sur le régime de M. Karzaï et installer un climat de bonne gouvernance. Les ministres de la Coopération au développement et de l'Intérieur doivent également fournir des efforts en la matière. Le Parlement devrait peut-être prendre l'initiative et inciter le gouvernement à agir en ce sens en vue d'œuvrer bien davantage encore à la reconstruction du pays.

ademruimte met een verdere radicalisering van de bevolking en een opflakkering van geweld tot gevolg. In 2010 vielen er bijvoorbeeld 6 000 doden. Collega's De Vriendt en Van der Maelen halen die cijfers vaak aan; ze zijn onmiskenbaar. De voorbije jaren blijft het aantal slachtoffers toenemen. Misschien hebben we in 2003 een geweldig momentum gemist. Dat zal de toekomst misschien uitwijzen, maar het is alleszins te laat.

Over de grond van de zaak zegt mijn fractie geen neen aan een geleidelijke terugtrekking; we moeten kijken naar de situatie op het veld. Sowieso moeten we blijven inzetten, zoals collega De Vriendt altijd zegt, op het civiele aspect, op de opleiding. We moeten de corruptie aanpakken en de druk op het regime van Karzai hoog houden. We moeten gaan naar *good governance* en zorgen voor betere coördinatie inzake de civiele inspanningen. Dat ligt niet alleen aan u, mijnheer de minister, maar ook aan de minister van Ontwikkelingssamenwerking en minister van Binnenlandse Zaken Turtelboom inzake politieagenten, die niks doen. Misschien moet het Parlement ook in dezen het voortouw nemen om de regering, al is ze in lopende zaken, ertoe aan te zetten, opdat er veel meer zou gebeuren inzake heropbouw van het land. Desnoods kan dat via een resolutie of een ander instrument.

09.03 Annick Ponthier (VB): Mijnheer de minister, ik loop het risico in herhaling te vallen, maar niettemin zal ik u de hiernavolgende vraag stellen.

Ondanks het feit dat u voorbije donderdag in de Kamer verkondigde dat een geleidelijke terugtrekking niet onmiddellijk aan de orde was, omdat wij, onrespectvol gezegd, met een regering van lopende zaken opgezaaid zijn, kondigde u het voorbije weekend toch aan dat u aan de regering en aan de NAVO-partners zal voorstellen het aantal Belgische troepen in Afghanistan in 2012 te halveren. U verkondigde zulks uiteraard in navolging van de aangekondigde terugtrekking van de troepen van de Verenigde Staten.

Kunt u meer duiding geven bij en bijkomende informatie verstrekken over het concrete voorstel dat u zult doen? Welke gevolgen heeft uw voorstel precies voor de lopende opdrachten in Afghanistan?

Ik kijk alvast naar uw antwoord uit.

De **voorzitter**: Mevrouw Ponthier, ik dank u voor uw korte interventie.

09.04 Dirk Van der Maelen (sp.a): Mijnheer de voorzitter, ik zal kort zijn, maar zal voor mijn repliek wat meer tijd nemen, indien zulks uw goedkeuring wegdraagt.

De vragen zijn gesteld. Alleen trek ik één les. Ik stel vast dat drie dagen nadat de minister een beslissing heeft genomen, hij een kritisch moment heeft. Op 23 juni 2011 zegt hij A en op 26 juni 2011 zegt hij Z. Vandaag zijn wij ook drie dagen na zijn sortie op VTM.

Mijn vraag aan de minister is of hij nog dezelfde mening toegedaan blijft als zondag?

09.05 Anthony Dufrane (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, mon groupe était heureux de lire ce week-end que, suivant

09.03 Annick Ponthier (VB): Jeudi dernier, le ministre a annoncé à la Chambre qu'un retrait progressif d'Afghanistan n'était pas à l'ordre du jour, étant donné que le gouvernement est en affaires courantes. Le week-end dernier, il a subitement déclaré qu'il proposerait au gouvernement et aux partenaires de l'OTAN de réduire de moitié en 2012 les troupes présentes en Afghanistan.

Comment explique-t-il ce revirement? Quelle proposition formulera-t-il précisément? Quelles seront les conséquences pour les opérations en cours en Afghanistan?

09.04 Dirk Van der Maelen (sp.a): Entre le 23 et le 26 juin, le ministre a manifestement changé radicalement d'avis.

Maintient-il sa position de dimanche dernier?

09.05 Anthony Dufrane (PS): Tot onze vreugde vernamen we vorig

l'exemple des États-Unis, de la Grande-Bretagne et de la France, vous annonciez vouloir rapatrier, dès le début 2012, près de 300 de nos hommes présents en Afghanistan. Cette décision nous paraît aller dans la bonne direction car, comme vous l'indiquiez, leur mission est terminée.

La principale réduction portera sur l'aéroport international de Kaboul mais nous notons que notre présence à la fois à Kunduz et à Kandahar sera maintenue, de même que la présence des six F-16.

Puisque le mandat des troupes belges en Afghanistan, tel que défini par le gouvernement, expire le 31 décembre prochain, une évaluation et un plan de transition s'imposent plus que jamais pour mon groupe. J'insiste sur ce point!

Monsieur le ministre, quelles seront les dates exactes de l'évaluation de la présence belge en Afghanistan? Qu'attendez-vous de celle-ci? Ces conclusions seront-elles débattues avec le parlement? Pourquoi la présence de nos six F-16 sera-t-elle maintenue au-delà de 2012, alors que ceux-ci ne semblent pas *a priori* apporter une valeur ajoutée? Pouvez-vous déjà nous tirer les grands traits indispensables à un plan de transition pour organiser au mieux le retrait militaire belge sur place dès janvier 2012? Comment notre pays, en concertation avec l'Union européenne, l'OTAN et l'ONU, assurera, malgré notre retrait, la poursuite de l'aide humanitaire, le renforcement des capacités afghanes propres? Vous êtes-vous déjà concerté à ce sujet avec les ministres des Affaires étrangères et de la Coopération au développement?

09.06 Gerald Kindermans (CD&V): Mijnheer de minister, ik heb hier al met scherp zien schieten over het veranderen van mening. Ik denk dat dat geen eigenschap van uitsluitend de minister is wanneer ik het bochtenwerk van de voorbije jaren van de heer Van der Maelen bekijk.

Ik hoor de heer De Vriendt hier vandaag waarschuwen voor de negatieve gevolgen van een terugtrekking, terwijl hij al drie jaar lang op dezelfde nagel klopt en zegt dat wij ons moeten terugtrekken en dan is het vandaag ook niet goed wanneer dat dan effectief gedeeltelijk gebeurt.

Ik denk dat sommigen weinig lessen mogen geven zijn over het veranderen van mening. Onze medewerker heeft een bloemlezing samengesteld van de uitspraken van de heer Van der Maelen van de voorbije paar jaar. Wij zullen u die op een mooi moment cadeau doen, zodat u zou kunnen zien hoe consistent uw eigen uitspraken allemaal zijn, mijnheer Van der Maelen.

Wij hebben in de media vernomen dat de Amerikanen hebben beslist om de komende vijftien maanden ongeveer dertigduizend soldaten terug te trekken. Op onze BlackBerry krijgen wij het Belgabericht binnen dat de regering vanochtend heeft beslist om in te stemmen met een voorstel. Ik lees hier dat het de bedoeling is om de militairen terug te trekken uit Kabul, ten minste wat de beveiliging van de luchthaven betreft.

Als ik daaruit mag besluiten dat het alleen de beveiliging van de luchthaven betreft, lijkt het mij niet dat die terugtrekking onmiddellijk

weekend dat u van plan bent begin 2012 300 van onze mensen in Afghanistan terug te trekken. Aangezien het mandaat van de Belgische troepen, zoals dat door de regering werd omschreven, op 31 december eerstkomend afloopt, is er meer dan ooit nood aan een evaluatie en een overgangsplan.

Wanneer komt die evaluatie er? Zal het Parlement bij de bespreking van de besluiten worden betrokken? Waarom blijven onze zes F-16's ook na 2012 nog in Afghanistan? Hoe zal ons land, in samenwerking met de Europese Unie, de NAVO en de VN de humanitaire hulpverlening voortzetten en blijven bijdragen tot de versterking van de Afghaanse capaciteit nadat we ons uit dat land hebben teruggetrokken?

09.06 Gerald Kindermans (CD&V): Le ministre change parfois d'avis mais le revirement de M. Van der Maelen mérite d'être épinglé. À l'instar de M. De Vriendt, il met en garde contre les conséquences négatives d'un retrait alors qu'il réclame ce retrait depuis trois ans.

Les Américains prévoient de rapatrier 30 000 soldats d'Afghanistan au cours des quinze prochains mois. Notre gouvernement a lui aussi l'intention de retirer de Kaboul nos militaires qui assuraient la défense de l'aéroport. Leur retrait n'aura donc pas de véritable impact ni sur les formations que nous assurons, ni sur l'afghanisation.

Par contre, nos F-16 seraient maintenus. Le ministre pourrait-il préciser en quoi consistent leurs missions? Ainsi que les tâches à mener prochainement au Liban et au Congo?

effect heeft op de afghanisering of op het ondersteunen van de opleiding die wij daar geven.

Mijnheer de minister, ik heb ook begrepen dat de F-16's zouden blijven, maar ik had de vraag nog wat willen opentrekken naar Libanon, waar wij ook aanwezig zijn. Ik lees in dat Belgabericht dat het de bedoeling zou zijn dat wij daar in de toekomst andere taken zouden uitvoeren. Kunt u daarover iets meer zeggen en misschien ook over de activiteiten die wij nog in Congo zullen behouden?

De **voorzitter**: Mijnheer Kindermans, ik weet niet of het aangewezen is om hier alle operaties te bespreken. Ik denk dat er daarvoor aparte commissies zijn. Maar goed, wij zullen zien in hoeverre de minister wil en kan antwoorden op uw vragen.

Le **président**: Est-il vraiment opportun de dresser ici l'inventaire de toutes les opérations? Cela peut se faire dans une autre commission.

09.07 Filip De Man (VB): Mijnheer de minister, ik wil een bepaald aspect belicht zien, maar ik wil starten met uw verklaring dat een regering in lopende zaken niet over een eventuele terugtrekking kan beslissen, terwijl er daarna toch een beslissing mogelijk blijkt. Nu begrijp ik dat over afbouwen iets gemakkelijker kan beslist worden dan bijvoorbeeld over een uitbreiding.

09.07 Filip De Man (VB): Il est étrange d'entendre le ministre déclarer dans un premier temps qu'il est difficile de décider de l'avenir d'une opération militaire en affaires courantes et de constater ensuite qu'il est parfaitement possible de prendre une décision, même si je suis parfaitement conscient qu'il est plus facile de décider d'une réduction de notre engagement plutôt que de son extension.

Toch zit ik met vragen. Wij zitten daar met een aantal partners, naties waarmee we goede banden onderhouden en waarmee we zeer delicate zaken aanpakken, de taliban in Afghanistan en ook in Pakistan. Het lijkt mij dan toch een beetje onwaarschijnlijk dat er een bericht kan komen dat we niet kunnen beslissen, terwijl er dan plots toch beslist wordt. We moeten niet alleen rekening houden met bijvoorbeeld de publieke opinie in dit land of met de machtsverhoudingen in de Wetstraat of met wat dan ook, we moeten ook rekening houden met onze partners. Nogmaals, het is een zeer moeilijke, gevaarlijke en delicate zaak. Ik snap niet goed dat men van het ene been op het andere kan dansen in zo'n zaak. Vandaar dus mijn vragen.

Mais cette décision a-t-elle néanmoins été suffisamment concertée avec nos partenaires? Que pensent-ils de notre versatilité? L'Afghanistan est et demeure un dossier délicat. Qu'en est-il de la concertation? Nous connaissons à présent plus ou moins les intentions des Américains, mais quelles sont celles des autres partenaires? Le retrait de nos 300 militaires sera-t-il compensé d'une quelconque manière?

Hoe zit dat eigenlijk, mijnheer de minister, met het overleg ter zake? Dat is eigenlijk minder een politieke vraag dan een vraag om informatie. We weten al een poos dat de Amerikanen om en bij de 30 000 mannen en vrouwen terugtrekken. Hoe zit het echter met de andere partners? Bent u daarvan op de hoogte? Wordt daarover eigenlijk overleg gepleegd? Om de hoeveel tijd vindt dat overleg plaats? Wanneer wij 300 militairen terugtrekken, wordt dat dan ergens gecompenseerd? Wordt dat afgesproken met andere landen? Als wij om en bij de 50 % terugtrekken, wat doen de andere landen dan? Hoe gaat dat concreet in zijn werk?

Nogmaals, het is een informatieve vraag, die ik graag door u beantwoord zou zien.

09.08 Denis Ducarme (MR): Monsieur le président, je serai assez bref également vu que beaucoup ont déjà posé les questions utiles au ministre au sujet de sa proposition de dimanche. Le MR adhère pleinement sur le fond au retrait de la mission KAIA. Nous l'avions d'ailleurs proposé dans certaines réunions et nous avons également présenté le retrait de l'aéroport comme une piste à privilégier dans l'évaluation de l'ensemble des missions depuis le début de l'opération en Libye.

09.08 Denis Ducarme (MR): De MR steunt de terugtrekking uit de KAIA-opdracht. De terugtrekking uit de luchthaven van Kabul was voor ons een belangrijk denkspoor bij de evaluatie van onze missies sinds onze deelname aan de missie in Libië van start ging.

Maintenant, à la différence du PS, nous n'étions pas nécessairement heureux de voir la déclaration du ministre dimanche dans les médias, notamment dans les médias flamands que nous suivons avec beaucoup d'attention. Je rejoins M. Van der Maelen sur cette question. J'étais un peu surpris d'entendre quelque chose en réponse à une question de M. Geerts et M. De Vriendt le jeudi et autre chose le dimanche, pour entendre encore autre chose ce mercredi matin. Vous aviez présenté le retrait de la mission KAIA comme programmé le 31 janvier 2012 et il s'avère que ce sera en février.

Il est dommage de s'être précipité et d'avoir manqué de précision. Le 31 décembre prochain, ce n'était pas possible mais c'était possible en février en fonction des rotations. À ce niveau-là, la décision du gouvernement colle à la réalité que vous n'aviez pas présentée ainsi au départ et je crois que c'est très bien. Maintenant, comme mes collègues, j'ai des questions sur notre future mission en Afghanistan et sur le bilan général. Je réserve un certain nombre de ces questions au ministre des Affaires étrangères et au ministre de la Coopération au développement.

Je suis quelque peu perplexe quant à l'esprit de concertation avec nos alliés avant l'annonce de votre proposition. Il m'est revenu qu'il n'y avait pas eu de concertation, non pas sur le retrait mais sur l'agenda. Je voudrais que vous me rassuriez sur ce point et que vous me disiez que vous avez discuté du calendrier de ce retrait avec nos alliés.

C'est extrêmement important. Si, évidemment, nous adhérons à votre démarche sur le fond et que nous vous soutenons, nous avons tout de même une remarque à émettre à propos du maintien des six F-16. D'un point de vue budgétaire et opérationnel, il nous semble peu justifié de garder quatre F-16 sur place. La capacité opérationnelle et budgétaire s'élève aujourd'hui à dix F-16 au maximum. Il y en a deux en Libye et six en Afghanistan. Quatre suffiraient pour la mission FIAS sans porter atteinte aux opérations menées.

Nous souhaiterions donc, monsieur le ministre, que vous demandiez à l'état-major de rédiger une note qui permettrait au parlement d'aborder la question de cette surcapacité consécutive à la présence des F-16. Ainsi, nous pourrions savoir si nous dépassons notre capacité opérationnelle.

09.09 **Minister Pieter De Crem:** Mijnheer de voorzitter, ik zal eerst het algemene kader schetsen van de beslissing over Afghanistan die het kernkabinet vanmorgen heeft genomen.

De beslissing past in de logica die door de Amerikaanse president Obama, sinds zijn toespraak in de West Point Academy in 2009, wordt gevolgd, met andere woorden de geleidelijke terugtrekking, in concordantie met de besluiten die nadien op de top van Lissabon zijn gekomen, in het kader van het transformatieproces van de 'afghanisatie' in Afghanistan zelf. Wij schrijven ons in die logica in. Wij blijven dus militair beduidend aanwezig en leggen het accent op opleiding en vorming van de Afghanen, in het kader van het overdragen van bevoegdheden aan de Afghanen zelf.

President Obama heeft aangekondigd dat de *surge* troepen, de 30 000 supplementaire militairen die hij vanaf 2009 heeft ingebracht,

Toch waren we niet onverdeeld gelukkig met de uitspraken van de minister in de media vorige zondag. U zei eerst dat de terugtrekking uit de KAIA-opdracht op 31 januari zou plaatsvinden, maar uiteindelijk zal ze pas in februari haar beslag krijgen. Werd de timing voor de terugtrekking met onze bondgenoten besproken?

Wij steunen u, maar willen toch een kanttekening plaatsen bij de beslissing om de zes F-16's ter plaatse te houden. De operationele en budgettaire capaciteit bedraagt vandaag maximaal tien F-16's. Er bevinden zich er twee in Libië en zes in Afghanistan. Voor de ISAF-missie zouden vier F-16's volstaan. We zouden graag een nota van de staf ontvangen om na te kunnen gaan of we onze capaciteit overschrijden naar aanleiding van de verlengde aanwezigheid van de F-16's.

09.09 **Pieter De Crem, ministre:** La décision relative à l'Afghanistan que le Conseil des ministres restreint a prise ce matin s'inscrit dans la logique suivie depuis 2009 par le président américain Barack Obama. Le principe fondamental sur lequel repose cette logique est un retrait graduel. Nous continuerons d'assurer une présence militairement significative en mettant l'accent sur la formation de l'armée afghane dans l'optique d'un transfert du pouvoir aux Afghans eux-mêmes.

teruggetrokken zullen worden. Ook in de logica van Lissabon werden voor de jaren 2012, 2013 en 2014 troepenreducties in het vooruitzicht gesteld, niet alleen bij onszelf, maar ook bij andere Europese collega's. Naast de Britten en de Duitsers heeft ook mijn Franse collega gezegd dat er in de komende jaren een beduidende terugtrekking zal plaatsvinden.

Het overleg daaromtrent heeft natuurlijk plaatsgevonden, op het informele niveau. De formalisering van een dergelijk overleg gebeurt altijd op een moment dat de ministers van Defensie, al dan niet met hun collega's van Buitenlandse Zaken, in een formele bijeenkomst samenkomen. Als ik de agenda bekijk, dan zal dat, wat mij betreft, voor het eerst gebeuren op de najaarsconferentie van de NAVO, die op het einde van de maand oktober zal plaatsvinden.

Le cabinet restreint a défini ce mercredi matin un certain nombre d'orientations concernant l'engagement opérationnel des troupes belges à l'étranger au cours de l'année 2012. Ces orientations sont prises en vue de permettre une concertation en temps opportun avec les partenaires internationaux concernés. Le gouvernement présentera au parlement ses grandes orientations au cours des mois à venir.

De huidige Belgische militaire inzet bedraagt, zoals u weet, iets meer dan 600 militairen. Wij zijn aanwezig in Afghanistan tot 31 december 2011. Deze bevat de deelname aan de NAVO-operatie van de ISAF en de nationale detachementen voor inlichtingen of voor de beveiliging van de Belgische autoriteiten in Afghanistan.

Voor alle duidelijkheid, wij zijn in onze huidige configuratie aanwezig tot het einde van dit jaar!

Op de conferentie van Londen, die in januari van vorig jaar heeft plaatsgevonden, hebben 70 landen, waaronder België, samen met Afghanistan zich ertoe verplicht om de noodzakelijke veiligheidsvoorwaarden te creëren om een substantiële uitbreiding van de civiele inspanningen toe te laten. Wij hebben altijd gezegd dat onze aanwezigheid van civielmilitaire aard is. Het is door de militaire aanwezigheid dat civiele initiatieven in het kader van de 'afghanisatie' mogelijk worden gemaakt.

De NAVO-top van 2010 heeft zich ingeschreven, gesteund door onze regering, om het veiligheidsaspect en vooral het verzekeren ervan blijvend op zich te nemen. Het doel van de transitiestrategie, waarin wij ons overigens inschrijven, is dit veiligheidsaspect in de loop van 2014 over te dragen aan de Afghaanse veiligheidsdiensten. Dat is niet alleen het Afghaanse leger, maar ook de Afghaanse politiediensten.

Ook na 2014 zal de internationale gemeenschap een rol spelen in het kader van het langetermijnpartnerschap tussen de NAVO en Afghanistan, dat tijdens de NAVO-ministeriële van Berlin in april werd gesloten. Om die reden heeft de Raad deze morgen het volgende beslist.

Le président Obama retirera les 30 000 soldats supplémentaires qu'il a mobilisés dès 2009 et la Belgique ainsi que les autres États membres de l'UE réduiront à leur tour leurs effectifs en 2012, 2013 et 2014. La concertation à ce propos n'a été qu'officiueuse et son officialisation s'effectuera pour la première fois, en ce qui me concerne, lors de la conférence d'automne de l'OTAN.

Het kernkabinet heeft vandaag woensdag de krachtlijnen voor de operationele inzet van de Belgische troepen in het buitenland voor 2012 vastgesteld teneinde overleg met de internationale partners mogelijk te maken. Die krachtlijnen zullen in de komende maanden aan het Parlement worden voorgesteld.

Le contingent que fournit actuellement la Belgique est constitué d'un peu plus de 600 militaires. Nous resterons présents en Afghanistan dans notre configuration actuelle jusqu'à la fin de cette année-ci.

Lors de la Conférence de Londres en janvier 2010, 70 pays dont la Belgique se sont engagés à créer les conditions de sécurité nécessaires à une amplification des efforts civils car c'est notre présence militaire qui permet la réalisation d'initiatives civiles dans le contexte de l'afghanisation.

Le sommet de l'OTAN en 2010 s'est engagé – et la Belgique a apporté son soutien à cet engagement – à assumer en permanence l'aspect sécurité, l'objectif étant de transférer dans le courant de 2014 cet aspect sécurité aux services de sécurité afghans, c'est-à-dire non seulement à l'armée afghane mais aussi aux services de police afghans.

Au-delà de 2014, la communauté internationale continuera de jouer un rôle dans le cadre du

partenariat à long terme entre l'OTAN et l'Afghanistan.

En ce qui concerne les autres engagements de la Belgique, nous avons décidé, à mon instigation, de proposer aux alliés le retrait complet, dans le courant 2012, du contingent belge qui assure depuis 2003 la protection de l'aéroport de Kaboul. La Belgique propose également de poursuivre sa contribution active à Kunduz et à Kandahar, respectivement pour la formation de l'armée afghane et pour la poursuite des opérations aériennes avec nos six F-16.

Le retrait progressif de la région de Kaboul est inspiré du constat de l'amélioration de la situation sécuritaire et du fait que le transfert des tâches sécuritaires aux Afghans peut être poursuivi.

La Belgique souhaite, tant à Kaboul qu'à Kunduz et à Kandahar, poursuivre son soutien et sa formation de l'armée afghane. La Belgique définira d'ici à l'automne, dans la perspective de la Conférence de Bonn au début du mois de décembre de cette année, les contributions civiles qui peuvent être proposées.

Inzake de overige inzet van België heeft het kernkabinet beslist om aan de Verenigde Naties voor te stellen de Belgische bijdrage aan de VN-operatie UNIFIL, the United Nations Interim Force in Lebanon, die tot nu toe op de ontmijsing was toegespitst, naar andere taakstellingen te doen evolueren.

In de Hoorn van Afrika voor de Somalische kust zal België in het najaar van 2012 in het kader van de operatie-Atalanta van de Europese Unie nog voor een periode van drie maanden een fregat voor de bestrijding van de piraterij inzetten.

In de Democratische Republiek Congo zal ons land het detachement C-130 na de VN-operatie MONUSCO verder ter beschikking houden als ondersteuning, onder meer in het kader van de Congolese verkiezingsagenda.

Daarmee rond ik mijn uitleg af over de beslissing die het kernkabinet over de militaire operaties voor het jaar 2012 heeft genomen.

Nogmaals, dit is geen zaak die in normale omstandigheden aan een regering in lopende zaken toekomt. Aangezien er echter vóór de uiterlijke vervaldatum van 31 augustus of 1 september, waarop wij onze partners moeten mededelen wat wij met welke contingenten zullen doen, wellicht geen federale regering zal zijn, heb ik het noodzakelijk geoordeeld de regering een voorstel te doen. De regering heeft vanmorgen tijdens haar vergadering van het kernkabinet mijn voorstel aanvaard.

We hebben besloten onze bondgenoten voor te stellen het Belgische contingent dat sinds 2003 zorgt voor de bescherming van de luchthaven te Kabul, in 2012 volledig terug te trekken en onze actieve betrokkenheid, in Kunduz en Kandahar, bij de opleiding van het Afghaanse leger en de luchtoperaties met onze zes F-16's voort te zetten. Met het oog op de Conferentie van Bonn, zal België tegen de herfst bepalen welke civiele bijdragen ons land zal kunnen voorstellen.

Le Conseil des ministres restreint a décidé de proposer aux Nations Unies de faire évoluer vers d'autres tâches la contribution belge à la FINUL (Force intérimaire des Nations Unies au Liban). Je rappelle que jusqu'ici, notre contribution était cantonnée dans le déminage.

Dans la Corne de l'Afrique, au large des côtes somaliennes, la Belgique mobilisera une frégate à l'automne 2012 dans le cadre de l'opération Atalante de l'Union européenne afin de contribuer à la lutte contre la piraterie.

En République démocratique du Congo, notre pays continuera, après l'opération onusienne MONUSCO, de mettre à disposition son détachement C-130 en tant que force d'appui, notamment dans le cadre de l'agenda électoral congolais.

Des questions de ce type ne devraient normalement pas être réglées par un gouvernement en affaires courantes. J'ai néanmoins fait une proposition qui a été acceptée ce matin par le Conseil des ministres restreint étant donné que nos partenaires attendent de nous que nous leur donnions des réponses.

09.10 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dat er in september geen volwaardige regering zal zijn, wist u reeds op donderdag, toen ikzelf en collega David Geerts hierover een parlementaire vraag hebben gesteld. Ik herhaal mijn vraag, waarom hebt u aan het Parlement op donderdag gezegd dat de regering in lopende zaken een dergelijke beslissing niet kan nemen, om dan drie dagen later een voorstel te doen?

Mijnheer de minister, ik til daar zwaar aan, omdat dit blijkt geeft van het miskennen van een basis van respect voor het Parlement.

Eerder deze week hadden wij trouwens een vergadering van de bijzondere commissie achter gesloten deuren. Natuurlijk, naar aanleiding van uw voorstellen aangaande het engagement in Afghanistan had ik een reeks technische vragen klaar, een aantal vragen over die terugtrekking, hoe die zou kunnen gebeuren, wat de impact is op de veiligheidssituatie, ook voor onze troepen daar. U hebt geweigerd om daarop te antwoorden.

Na donderdag eerst het Parlement de waarheid niet te hebben verteld, hebt u begin deze week geweigerd om op parlementaire vragen te antwoorden, zelfs achter gesloten deuren. Ik vind dat cynisch, u rammelt met de voeten van het Parlement, maar blijkbaar laat de meerderheid, of wat daarvan nog overschiet, dat allemaal maar passeren.

Mijnheer de minister, militair gaat het in Afghanistan bijzonder slecht. Het toeval wil dat op 27 juni een zeer interessant rapport is verschenen van de International Crisis Group, waarin wordt gesteld dat de taliban op ongeveer alle vlakken terrein aan het winnen is.

Ik had gehoopt om met u hier een eerder intellectueel analytisch debat te kunnen voeren over een aantal vragen. Waarom beslissen nu alsmaar meer landen om zich militair terug te trekken? Op welke objectieve elementen is dat gebaseerd? Dat lijkt mij een interessant debat. Hoe ver is die afghanisering reeds gevorderd? Over welke provincies gaat dat? Hoe zit het met het staatsapparaat?

Dat zijn fundamentele debatten die wij hier blijkbaar met u als minister niet kunnen hebben. Ik betreur dat. Dat maakt het parlementaire inhoudelijke debat zeer zwak.

09.11 Minister Pieter De Crem: Wij hebben hier een commissievergadering met vragen. Op de agenda staat geen Afghanistandebat geagendeerd. Deze week, gisteren, op de agenda van de commissie voor Militaire Operaties was er op verzoek van de leden één punt, namelijk Libië.

Als de commissie morgen moet samenkomen, of vanavond, of vanmiddag, voor mij is dat geen enkel probleem.

09.12 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, ik heb in de varia van de bijzondere commissie vragen gesteld over Afghanistan en u weigerde daarop te antwoorden. Sinds wanneer

09.10 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Je ne comprends pas: un jour, le ministre déclare au Parlement qu'un gouvernement en affaires courantes ne peut prendre une telle décision et, trois jours plus tard, le voilà qui fait une proposition en la matière. Je considère son attitude comme l'expression d'un manque du plus élémentaire respect envers le Parlement. De surcroît, le ministre n'a pas voulu répondre à mes questions techniques sur l'Afghanistan lors de la réunion à huis clos et tout ceci, sans la moindre réaction de la part de la majorité.

Entre-temps, la situation militaire en Afghanistan s'est particulièrement détériorée. Le 27 juin, l'International Crisis Group a publié un rapport intéressant, indiquant que les Talibans étaient en train de gagner du terrain à pratiquement tous les niveaux. J'avais espéré la tenue d'un débat sur la raison objective du retrait d'Afghanistan, la progression de l'afghanisation et la situation de l'appareil d'État. Je regrette beaucoup que ce débat ne puisse avoir lieu.

09.11 Pieter De Crem, ministre: L'ordre du jour ne prévoyait aucun débat relatif à l'Afghanistan, mais uniquement une réunion de commission avec questions. Cette semaine, un seul point figurait à l'ordre du jour de la commission de suivi des opérations militaires et il s'agissait de la Libye. Je me tiens toutefois à la disposition du Parlement.

09.12 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): J'ai posé des questions sur l'Afghanistan dans le cadre du

kunnen we niet op een soepele manier omspringen met een agendapunt dat was vastgelegd voor uw voorstel over de terugtrekking uit Afghanistan? Sinds wanneer weigert u te antwoorden op parlementaire vragen in de varia naar aanleiding van zo een belangrijke beslissing?

Een van mijn drie zeer concrete vragen was expliciet: op welke vlakken is er een verbetering in Afghanistan die aanleiding kan geven tot die terugtrekking? Dat vind ik inhoudelijk een belangrijk debat. U weigert dat te voeren. Het verzwakt de inhoudelijke analyse van deze commissie en van het Parlement.

Wij zijn het aan de Afghanen verplicht om hen een toekomstperspectief aan te reiken. We zijn daar tien jaar geleden iets begonnen op een bijzonder slechte manier. Wij hebben tien jaar oorlog gevoerd met een strategie die rammelt langs alle kanten en te eenzijdig militair is. Wij hebben enorme kansen gemist om meer in te zetten op diplomatie om tot een vredesakkoord te komen en civiele hulp met wederopbouw. Het Belgische budget schiet daar te kort: 105 miljoen euro voor het militaire tegenover 13 miljoen euro voor het civiele.

Dit ganse verhaal stemt mij bitter. Wij krijgen geen afdoende antwoorden van u.

09.13 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik vind het toch een beetje cynisch als ik de PS ja zie knikken op wat de heer De Vriendt zegt over te weinig inzet op het civiele vlak en te veel op het militaire vlak.

Bij mijn weten zit de PS al 30 jaar in de federale regering. Men is al 10 jaar oorlog in Afghanistan aan het voeren. De PS heeft de afgelopen jaren ook ministers geleverd die onder meer Ontwikkelingssamenwerking in de portefeuille hadden en dus perfect ook civiele zaken in Afghanistan hadden kunnen doen. Ik zie het cynisme daar toch wel van in.

Mijnheer de minister, ik vind dat wij het inhoudelijke debat zo snel mogelijk in de commissie moeten voeren. Op deze manier, in vraag en antwoord, kan men geen debat voeren. Laat ons zo snel mogelijk een debat over de terugtrekking voeren.

Ik betreur wel dat de Ministerraad een beslissing neemt die blijkbaar niet via een resolutie door het Parlement moet worden gesteund. Ik wil er toch nog even op wijzen dat een regering in lopende zaken nog altijd een zeer sterke minderheid aan Vlaamse kant heeft. Een zeer beperkt aantal Vlaamse parlementsleden steunt de regering.

Ik zeg niet dat er in het Parlement geen meerderheid voor de terugtrekking is, ik denk dat die er wel is, maar laat die parlementaire meerderheid zich dan vertalen in een resolutie. Dat is immers ook heel goed gelukt met de resolutie met betrekking tot Libië die eendrachtig en unaniem was. U hebt daaraan ook veel aandacht kunnen geven als minister, bevoegd voor Defensie. Ik denk dat het Parlement in deze de eerste viool moet spelen, zolang de regering ontslagnemend is en er een minderheid aan Vlaamse kant is en er dus geen vertrouwensstemming is geweest.

point divers de la commission spéciale, mais le ministre a refusé d'y répondre. Très concrètement, je demandais dans quels domaines des progrès avaient été enregistrés en Afghanistan pour justifier ce retrait. Le ministre refuse de s'engager dans un débat sur cette question et affaiblit ainsi l'analyse du Parlement sur le fond du dossier.

Après dix ans de guerre menée sur la base d'une stratégie bancale sur tous les fronts, nous avons l'obligation morale d'offrir des perspectives d'avenir aux Afghans. Dans les domaines de la diplomatie et de l'aide civile, d'énormes occasions ont été gaspillées et ce constat me rend amer.

09.13 Theo Francken (N-VA): Je trouve plutôt cynique de voir le PS opiner du bonnet à la suite de l'intervention de M. De Vriendt sur l'équilibre entre les effectifs militaire et civil. La guerre en Afghanistan a commencé il y a dix ans, période au cours de laquelle le PS a, notamment, occupé le portefeuille de la Coopération au développement. Il aurait donc eu les moyens d'agir en faveur de l'Afghanistan.

Je demande au ministre de lancer dès que possible le débat de fond. Je déplore que le Conseil des ministres prenne une décision sans l'étayer par une résolution parlementaire. Je souligne que le gouvernement en affaires courantes ne dispose que d'une minorité du côté flamand. Dans les circonstances actuelles, c'est au Parlement de donner le ton. J'espère que celui-ci prendra, au cours des prochaines semaines, l'initiative d'une résolution.

Je trouve étrange que le ministre prétende qu'il doit, en effet, prendre une décision parce que nous devons communiquer au

Ik weet dat u altijd zegt dat we een regering moeten maken, maar dat is gemakkelijk gezegd. Wij zijn daarmee bezig, maar zolang die er niet is moet inzake Defensie, inzake de inzet en terugtrekking het Parlement de eerste viool spelen. Mijn fractie en ik betreuren het enorm dat dit niet zo is.

Ik hoop dat de komende weken, als wij het debat voeren, toch nog een resolutie of een ander initiatief door de meerderheid kan worden genomen, onder meer door CD&V. Desnoods zal ik dat namens de N-VA zelf nemen.

Voorts, mijnheer de minister, zegt u: “We moesten wel. Wij konden niet anders. Ik had mij donderdag vergist. Zondag wist ik het wel. 31 augustus 2011 is de laatste datum waarop wij moeten laten weten wat de inzet voor 2012 is”.

Mijnheer de minister, ik ben wel enigszins verbaasd. Ik kijk altijd goed naar de officiële verslagen van de Ministerraad. Ik wil u ten andere ook vragen of de beslissing van vanmorgen aan de commissieleden kan worden bezorgd?

Bij mijn weten is er door de Ministerraad eind november of begin december een beslissing genomen over de inzet in 2011. Als u nu zegt dat de laatste datum voor 2012 31 augustus is, dan vind ik dat enigszins vreemd. Vorig jaar heb ik daarover alle mogelijke vragen gesteld. Ik heb, per theater, over elk stuk een schriftelijke of mondelinge vraag ingediend. Als mijn geheugen mij niet in de steek laat, gaat het over de Ministerraad van 14 november 2010. Ik vind het vreemd dat u nu zwaait met die datum van 31 augustus. Die wordt blijkbaar toch niet elk jaar gehanteerd.

09.14 Minister **Pieter De Crem**: Collega Francken, ik denk dat ik in april 2010, net voor de val van de regering, aan de federale regering een voorstel heb gedaan dat de periode tussen 1 januari 2011 en 31 december 2011 moest dekken. Ik denk dat de beslissing genomen was vóór de val van de regering.

09.15 **Theo Francken** (N-VA): Dat gaat misschien over de inzet in Afghanistan. Over alle andere theaters is er volgens mij in november een Ministerraad geweest.

09.16 Minister **Pieter De Crem**: Nee, wij hebben de principebeslissing in april genomen, maar de vastlegging van de contingenten en de herbevestiging zijn in november gebeurd. De beslissing – dat ben ik 100 % zeker – hebben wij in april 2010 genomen.

plus tard le 31 août notre contribution pour 2012. La date du 31 août n'a pourtant pas été respectée chaque année, puisqu'en 2011 le Conseil des ministres n'a pris une décision quant à l'engagement de nos troupes que le 14 novembre 2010.

09.16 **Pieter De Crem**, ministre: La décision de principe avait déjà été prise en avril 2010, juste avant la chute du gouvernement. En novembre, nous avons seulement fixé les contingents et réaffirmé le principe en question.

09.17 **Theo Francken** (N-VA): Over alle theaters?

09.18 Minister **Pieter De Crem**: Over alle theaters.

09.19 **Annick Ponthier** (VB): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik moet de voorgaande sprekers grotendeels bijtreden, ik apprecieer de manier van communiceren van de laatste dagen niet erg. Die was weinig fraai. Dit echter volledig terzijde.

09.19 **Annick Ponthier** (VB): Le mode de communication adopté au cours des derniers jours n'était en effet guère optimal.

Wat het dossier Afghanistan op zich betreft, Vlaams Belang heeft dit dossier steeds pragmatisch en zo objectief mogelijk benaderd in het verleden en wij doen dat nog steeds, zeker omwille van de hoge graad van politisering die steeds rond dit dossier heeft gehangen. Vlaams Belang is nooit tegenstander geweest van de aanwezigheid van Belgische troepen in Afghanistan, zeker omwille van het islamterrorisme dat er in het verleden welig tierde, wat nog steeds het geval is. Natuurlijk is de situatie daar geëvolueerd. Is het gevaar van het islamterrorisme daar verdwenen? Neen. Is er nog werk te verrichten? Ja. U weet dat zeer zeker. Enige bescheidenheid lijkt ons hier toch aangewezen, al was het maar met het oog op de budgettaire context waarmee we op dit moment geconfronteerd worden. Als we zien dat de VS beslissen om hun troepen gedeeltelijk terug te trekken, wie zijn wij dan om op het terrein een heel grote rol te blijven opeisen? We steunen dan ook het voorstel dat u gedaan hebt, temeer daar wij ervan overtuigd zijn dat een deel van de verantwoordelijkheid bij het Afghaanse leger of de Afghaanse bevolking moet worden gelegd.

In verband met de operatie in het algemeen wil ik nog zeggen dat het misschien te sterk is om te stellen dat de operatie in Afghanistan als geheel een mislukking is geweest. Dat zou de inzet van onze en alle andere militairen oneer aandoen. Hun inzet is van een hoog niveau geweest, daar zijn we allemaal van overtuigd. Of de beoogde doelstelling van de operatie bereikt is valt evenzeer te betwijfelen. Ik deel dan ook de vraag van collega De Vriendt. Ik had graag een evaluatie of een opsomming gezien van wat er op het terrein gerealiseerd is. Misschien kunnen we dan de vraag steunen om daar in de toekomst in deze commissie of in de commissie voor de Buitenlandse Zaken een uitgebreid debat aan te wijden. Uiteraard zal onze fractie het vervolg van deze afhandeling blijven opvolgen. Wij willen ook in de toekomst blijven pleiten voor een fatsoenlijke verdeling tussen militaire en civiele aanwezigheid op het terrein.

09.20 Dirk Van der Maelen (sp.a): Mijnheer de voorzitter, ik wil de collega's meedelen dat ik maandag een brief heb gestuurd aan voorzitter Flahaut waarin ik heb gevraagd om een debat te organiseren en dit debat af te sluiten met een stemming over een resolutie over de beslissing tot terugtrekking uit Afghanistan. Ik ga de Kamervoorzitter daarover donderdag in de plenaire vergadering bevragen. Alle collega's die vinden dat het niet kan dat een regering in lopende zaken dit soort van beslissingen alleen neemt, nodig ik uit om mij te steunen in mijn vraag om een debat in dit Parlement.

Ik ondersteun de verontwaardiging van alle collega's met betrekking tot de opeenvolging van besluitvorming. Wij kunnen het niet aanvaarden dat een minister eerst wit zegt en drie dagen later zwart aankondigt via de media. Collega's, ik pleit ervoor om het positieve in deze wending te bekijken. Ik begrijp dat de minister van Defensie daarmee veel moeite heeft. Het positieve is dat hij zich, voor het eerst sinds hij op de stoel van minister van Defensie zit, op de lijn zet die door sommigen – waaronder ik - in deze commissie altijd werd verdedigd, namelijk dat de militaire operatie in Afghanistan een mislukking is waaraan een einde moet komen. Dit is de eerste keer dat deze minister van Defensie zich op de lijn van sp.a, Groen! en andere partijen zet. Hij erkent dat het militair een mislukking is en dat de terugtrekking moet beginnen.

Ik heb daarbij twee bedenkingen. Ten eerste, donderdag dacht de

Le Vlaams Belang n'a jamais été opposé à la présence de nos troupes en Afghanistan, en particulier eu égard à l'essor du terrorisme islamique. Le terrorisme n'a pas disparu, il reste du travail à accomplir, mais nous ne pouvons guère nous permettre de continuer à revendiquer un rôle de premier plan sur le terrain si les États-Unis procèdent au retrait progressif de leurs troupes. Un peu de modestie ne serait pas superflue, surtout au regard du contexte budgétaire actuel. Nous soutenons la proposition du ministre, étant également convaincus qu'une partie de la responsabilité doit être confiée à l'armée afghane.

Qualifier d'échec l'ensemble de l'opération en Afghanistan reviendrait à faire peu de cas de l'engagement de nos militaires. Toutefois, le succès de l'opération peut être mis en doute. Il serait dès lors judicieux de réaliser une évaluation des avancées enregistrées sur le terrain et d'organiser un grand débat à ce sujet.

09.20 Dirk Van der Maelen (sp.a): Lundi, j'ai envoyé une lettre au président, M. Flahaut, pour lui demander d'organiser un débat à ce sujet. J'invite toutes les personnes qui trouvent inacceptable qu'un gouvernement en affaires courantes prenne seul ce genre de décisions à me soutenir.

Le côté positif de cette affaire, c'est que, pour la première fois, le ministre rejoint l'avis de ceux qui estiment que l'opération militaire en Afghanistan est un échec et qu'il faut y mettre fin. Sous la pression du gouvernement et avec la menace de nouvelles élections en Belgique, le ministre de la Défense suit, fidèle et docile comme il est, la décision des États-Unis de mettre progressivement un terme à l'opération en Afghanistan.

minister nog dat hij eraan kon ontsnappen om onder zijn verantwoordelijkheid die bocht in het beleid te maken. Hij heeft toen gezegd dat dit iets voor de volgende regering was. Net zoals in de Verenigde Staten de beslissing van Obama er is gekomen onder druk van verkiezingen in november 2012 is het hier zijn collega-minister Vanackere en andere CD&V-excellenties die hem hebben gezegd dat er ook in België verkiezingen zijn. Zij zijn van mening dat het beleid van de minister van Defensie ten aanzien van Afghanistan – een beleid dat ertoe heeft geleid dat er een verdubbeling is van personeel in Afghanistan en een verdubbeling van de uitgaven – moet worden omgekeerd. Zij menen dat u, mijnheer de minister, zelf dit signaal moet geven. Zondag heeft de minister dit signaal gegeven. Laat ons het positieve zien. De minister van Defensie volgt trouw en volzaam als hij is – ook dit is typisch voor hem –, onder druk van de regering en onder druk van dreigende verkiezingen in België, de beslissing van Amerika om de operatie in Afghanistan af te bouwen.

Ik vind goed wat nu gebeurt, namelijk dat België de situatie inziet en een terugtrekking begint uit te voeren. Maar, het kan beter. In het debat dat wij hopelijk zullen houden zal ik zeggen dat de richting goed is – beginnen met de terugtrekking – maar dat het beter kan.

Men heeft de keuze tussen wat ik voorstel, onze F-16's terugtrekken, en wat de minister en de kern voorstellen, ons terugtrekken uit Kabul. Ik heb een probleem met de keuze van de minister. De minister sluit zich aan bij het Pentagon.

In de Verenigde Staten zijn er twee scholen die van mening verschillen over hoe wij ons zullen terugtrekken uit Afghanistan. Er is de school van het Pentagon, die onder druk van de publieke opinie wel beslist terug te trekken maar die onder druk van de militairen zegt nog één of liefst twee zomers voluit kunnen vechten. Die school blijft kiezen voor de oorlogslogica. Er is ook de school van het State Department, van minister Clinton en van vicepresident Biden, die zegt dat er veel sneller moet worden teruggetrokken, de militaire steun veel sneller moet worden afgebouwd en de diplomatieke steun sneller ingezet.

De keuze die minister De Crem maakt is niet verwonderlijk. Hij volgt zijn vriend Gates en het Pentagon. Hij kiest voor de oorlogslogica. De twee militaire missies in Kunduz en Kandahar wil hij behouden. De meer civiele optie negeert hij.

Het is duidelijk dat wij het militaire luik zullen afbouwen. Iedereen is het er wel over eens dat het civiele luik belangrijker wordt. Wat is er echter nodig om het civiele luik uit te voeren? Er is een veilige toegangspoort tot, en een veilige uitgangspoort uit Afghanistan nodig.

De militaire terugtrekking zal niet ongevaarlijk zijn. Een veilige toegangspoort voor alle civiele goederen is nodig. Als wij willen dat het proces slaagt, zullen wij de Afghanen – in plaats van burgerslachtoffers nu – ziekenhuizen, scholen en wegen moeten geven. Daarvoor zullen wij een toegangspoort nodig hebben.

Ik ga mijn betoog afsluiten, voorzitter. De eerste reden voor mijn keuze is dat voor mij onze meest zinvolle opdracht in Kabul is. De tweede reden is dat het voor ons leger zwaar belastend is in Afghanistan op drie militaire theaters aanwezig te blijven. Als men

Dans le cadre du débat que nous mènerons, je l'espère, je dirai que le début du retrait constitue effectivement un pas dans la bonne direction, mais que l'on peut faire mieux. Nous nous alignons à présent sur la politique du Pentagone. Le Département d'État souhaite accélérer le retrait, la réduction du soutien militaire et la mise en place du soutien diplomatique. Le ministre opte toutefois pour la logique de la guerre et rejette l'option plus civile.

Pour mettre en œuvre l'option civile, il faut sécuriser l'accès et la sortie. Le retrait militaire ne sera pas dénué de danger. Si nous voulons que l'opération soit couronnée de succès, nous devons construire des hôpitaux, des écoles et des routes en Afghanistan au lieu de faire des victimes civiles.

La première raison de mon choix est que Kaboul constitue la mission la plus utile. La deuxième raison est qu'il est très éprouvant pour nos militaires d'être présents sur trois théâtres d'opération différents. Si l'on suit notre option – le retrait des F-16 – un théâtre d'opération sera supprimé.

La poursuite des opérations en Libye après septembre pose problème. La composante aérienne signale que la situation sera intenable après septembre si les F-16 restent en Afghanistan.

Le nouveau gouvernement, pour autant qu'il y en ait un un jour, aura de sérieux défis budgétaires à relever. C'est la troisième raison. Quel est l'impact budgétaire du départ de Kaboul et quel est l'impact budgétaire du retrait des F-16? À mon estime, le retrait des F-16 est intéressant en termes budgétaires, ne fût-ce que parce que le nombre de théâtres passe de trois à deux.

onze optie volgt – terugtrekking van de F-16's – valt er één theater weg.

Er is nog niet over gesproken, tenzij zijdelings, maar wij weten dat er een probleem is inzake de voortzetting van de operaties in Libië na september. Als men de F-16's in Afghanistan behoudt, signaleert de luchtmacht dat dit na september niet vol te houden is.

Er is dus een tweede reden waarom men best de F-16's uit Afghanistan zou terugtrekken, in casu het volhouden van de operatie in Afghanistan.

Een derde en laatste reden. Als de nieuwe regering er ooit komt, voor of na verkiezingen, staat ze voor zware budgettaire uitdagingen. Mijnheer de minister, geef ons de cijfers. Wat is de budgettaire weerslag van terugtrekking uit Kabul en wat is de budgettaire weerslag van terugtrekking van de F-16's? Mijn aanvoelen is dat het terugtrekken van de F-16's, alleen al omdat we maar twee theaters hebben in plaats van drie, budgettair interessant is.

09.21 Anthony Dufrane (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, pour répondre à la remarque de M. Ducarme, je souhaiterais préciser que le groupe PS se réjouit du contenu du message transmis par M. De Crem, mais non de sa forme: en effet, une fois de plus, M. le ministre fait des effets d'annonce à géométrie variable en fonction des lieux et des dates.

Pour ce plan de transition, le groupe PS insiste sur une parfaite collaboration et communication avec les différents collègues, mais aussi avec le parlement, comme bon nombre de nos collègues l'ont précisé.

Dans ce plan de transition, il s'agit aussi de ne pas oublier le volet particulier de la formation et la diplomatie. N'en déplaise à M. Francken, le PS a toujours défendu cette position, sans ambiguïté ni cynisme.

09.22 Gerald Kindermans (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil eerst even ter informatie zeggen dat wij op 29 maart 2010 in een verenigde commissie Landsverdediging en Buitenlandse Zaken een uitvoerig debat hebben gehad over de missie tot eind 2011. Ik heb het laten opzoeken en heb de tekst van die bijeenkomst hier bij.

Ik wil eerst even reageren op de verwijzing van de heer De Vriendt naar de crisisgroep. Ik heb dat document voor mij en daarin staat: "Nato should reconsider withdrawal in favour of a new comprehensive approach". Dat is precies wat wij hier vandaag horen met de nieuwe *comprehensive approach*.

Wij gaan niet weg uit Afghanistan, dat is duidelijk, maar wij zullen onze inspanningen daar nog beter oriënteren naar de opbouw van de *civil society*. De zaken die wij in Kabul deden, waren heel waardevol, tot grote tevredenheid van alle bondgenoten die gebruik hebben gemaakt van die luchthaven.

Ik ben daar in 2008 zelf geweest met een aantal collega's en wij hebben kunnen vaststellen dat de Belgen daar heel sterk werden

09.21 Anthony Dufrane (PS): Eens te meer verspreidt de minister uiteenlopende berichten.

Wat dat transitieplan betreft, is het voor de PS van belang dat er nauw wordt samengewerkt met de verschillende collega's, maar ook met het Parlement. Er moet bijzondere aandacht zijn voor opleiding en diplomatie.

09.22 Gerald Kindermans (CD&V): Le 29 mars 2010, les commissions réunies de la Défense nationale et des Affaires étrangères ont longuement débattu de la mission de nos militaires jusqu'à la fin 2011.

Nous ne quittons pas l'Afghanistan, mais dans le cadre de la nouvelle approche globale, nous allons axer davantage nos efforts sur la reconstruction civile. La sécurisation de l'aéroport de Kaboul par les militaires belges est appréciée de tous. Il est évident qu'à un moment donné, l'armée afghane devra être capable d'assurer elle-même la sécurité de l'aéroport, éventuellement avec l'aide des alliés dans un premier

gewaardeerd voor hetgeen zij op die luchthaven deden. Dat had niets te maken met vechten of oorlogsvoeren, maar was een zuivere beveiligingsoperatie waarmee wij al veel jaren goede punten behalen.

Het is normaal dat wanneer men het Afghaanse leger opleidt, uitbreidt en begeleidt, het op een bepaald moment in staat moet zijn om de veiligheid van de luchthaven over te nemen. Dat zal in de toekomst ook gebeuren door de Afghanen zelf, misschien nog met de hulp van de bondgenoten.

Onze fractie pleit ervoor dat wij Kabul zeker niet verlaten zonder dat daarover grondig overleg gepleegd is en zonder dat de veiligheid wordt gegarandeerd wanneer wij daar weg zijn.

Het kan niet dat wij daar zoveel jaren een veilige luchthaven creëren die de gateway is voor alle bondgenoten die daar actief zijn en dat die dan achteraf aan haar lot wordt overgelaten. Ik ben ervan overtuigd dat dit niet zal gebeuren wanneer er daarover goed overleg wordt gepleegd.

Wat de heroriëntering, de nieuwe *approach* betreft, denk ik dat het heel waardevol is dat wij ons nog meer focussen op de civiele heropbouw van het land, de beveiliging van civiele projecten nog meer te ondersteunen en nog meer aandacht te schenken aan die opleiding, zowel in Kabul als in Kunduz.

Ik vind de heel tendentieuze uitlatingen van collega Van der Maelen misplaatst wanneer hij het heeft over vechtmisaties. Iedereen weet onder welke heel strenge condities onze F-16's daar opereren. Wij volgen daar niet de Amerikaanse manier van werken, maar hanteren een bijzonder strenge code. Wij trachten, en wij zijn de laatsten die dat doen, de beveiliging van de troepen van onze bondgenoten ter plaatse te ondersteunen.

Daarvan zeggen dat het een vechtmisatie is, lijkt mij zeer kort door de bocht en kadert in de jarenlange strategie van verdachtmaking en stigmatisering van het beleid van de regering, terwijl ik moet vaststellen dat er daarover in de regering blijkbaar nooit heel veel problemen bestaan. Ook de Waalse socialisten zijn, binnen de regering althans, blijkbaar heel wat meegaander dan wat hier dikwijls blijkt uit de debatten in deze commissie.

Als ik het heb over de civiele kant van de operaties, moet ik ook naar het volgende verwijzen. Wij hebben destijds minister Michel gehoord over de Belgische ontwikkelingsbudgetten die volgens hem nog nooit zo groot waren geweest. Blijkbaar krijgt men daar het geld niet op of het wordt niet bevraagd. Er is te weinig absorptie van die fondsen. Er is een te lage technische capaciteit van de Afghaanse instellingen om dat operationeel te krijgen. De corruptie tiert nog welig. Daar moeten wij toch bezorgd om zijn.

Het is natuurlijk makkelijk om hier grote verklaringen af te leggen en te zeggen dat we meer burgerlijk, meer civiel moeten werken. We hebben de politie ingezet, maar blijkbaar is dat een heel mager beestje. De Nederlanders slagen erin om 160 politieagenten te detacheren naar Afghanistan, terwijl ik denk dat wij er 3 afgevaardigd hebben die niet eens uit de kazerne mogen komen. Dat is dus eerder symbolisch. Ik hoor dat er daarover vanuit de oppositie weinig vragen

temps. Nous ne plaçons pas en faveur d'un retrait de Kaboul. Après toutes ces années, nous ne pouvons pas abandonner l'aéroport à son sort.

Il ne s'agit pas de missions de combat. Nous ne sommes pas comme les Américains, nos avions F-16 opèrent dans des conditions très strictes et nous essayons surtout d'assurer la sécurité des troupes de nos alliés.

Il est facile de faire de grandes déclarations à propos d'un renforcement de notre engagement dans la reconstruction civile. Selon l'ex-ministre Michel, les budgets de coopération au développement prévus étaient importants, mais, apparemment, ces budgets ne sont pas mis à profit. D'autre part, l'armée afghane dispose d'une capacité technique trop faible pour pouvoir être opérationnelle, et il y a également beaucoup de corruption. De plus, alors que les Pays-Bas détachent 160 agents de police pour les envoyer en mission en Afghanistan, nous en envoyons à peine trois. Autant dire que c'est purement symbolique. Je n'entends guère l'opposition s'exprimer à ce sujet.

Un autre élément préoccupant est que le Programme alimentaire mondial a revu son objectif à la baisse en Afghanistan, et entend désormais nourrir 3 millions d'Afghans au lieu des 7 millions prévus au départ. La raison invoquée est le manque d'argent mis à disposition par les pays donateurs. Les grands principes sont louables, mais il est manifestement plus difficile de les concrétiser.

La question de la reconstruction civile sera à nouveau examinée lors de conférence sur l'Afghanistan qui aura lieu à Bonn à la fin 2011. Notre gouvernement devra tenter de peser sur les débats qui s'y dérouleront.

gesteld worden aan de ministers, bevoegd voor die aspecten van de civiele reconstructie in Afghanistan.

Wat ons ook bezorgd maakt, is het feit dat het World Food Programme dat oorspronkelijk van plan was om 7 miljoen Afghanen te voeden, in de loop van dit jaar haar programma heeft moeten herleiden tot 3 miljoen omdat er een tekort is aan donorgeld. Dat mag ook wel eens gezegd worden in het raam van de toekomst van Afghanistan. Hier grote principes verkondigen, is gemakkelijk, maar de realisatie daarvan op het terrein blijkt niet altijd zo eenvoudig.

Ik meen dat wij ook veel moeten verwachten van de Afghanistanconferentie die in Bonn eind 2011 moet plaatsvinden, tien jaar na de eerste conferentie in Bonn. De civiele reconstructie zal opnieuw onder de loep genomen worden. Ik heb begrepen dat de Duitsers dat zeer goed aan het voorbereiden zijn en ik denk dat wij onze regering moeten oproepen om heel kort op de bal te spelen en te trachten om het debat daar sterk te beïnvloeden.

De **voorzitter**: De heer De Man slaat zijn mogelijkheid tot repliek vrijwillig over.

09.23 Denis Ducarme (MR): Monsieur le président, nous avons apporté des remarques sur la méthode: le kern adapte simplement, en fin de compte, la proposition du ministre De Crem eu égard au calendrier, qui colle évidemment plus aux réalités. Allons directement au cœur de ce débat en faisant une parenthèse préalable, qui rejoint le commentaire de M. De Vriendt sur l'échange du ministre avec le parlement: "Je pose des questions et je n'obtiens pas de réponses".

Monsieur le ministre, lors de la communication, y a-t-il eu concertation avec les alliés par rapport à l'agenda du retrait? Je n'ai pas eu de réponse. J'ai évoqué la possibilité de recevoir une note d'évaluation au sujet du dépassement de notre capacité opérationnelle, selon l'état-major. Il était sans doute utile de communiquer au parlement ou du moins à la commission une note sur cet aspect, puisque nous ne décidons pas de suivre la proposition de l'état-major par rapport au retrait de deux F-16 en Afghanistan, ce qui nous permettrait d'avoir dix F-16 sur les théâtres d'opérations. En la matière, il est utile d'obtenir des réponses.

L'idée n'est pas que chacun vienne faire son *speech* et reparte content de lui sans le moindre échange. Mais sur le fond du dossier, nous nous inscrivons naturellement dans un mouvement international par rapport aux événements qui se déroulent actuellement en Afghanistan. Aussi, je voudrais dire à M. Van der Maelen que le retrait des USA d'Afghanistan, ce n'est pas une victoire du sp.a! Naturellement, les Américains ont eu ce qu'ils souhaitaient dans le cadre de cette guerre, puisqu'ils ont décapité Al-Qaida et qu'aux yeux de l'opinion américaine, cela suffit aujourd'hui au retrait progressif de leurs troupes.

À moins que M. Van der Maelen ait été impliqué dans la chasse à Oussama ben Laden, il ne doit pas être à l'origine du retrait.

Là où je rejoins parfaitement les propositions du ministre concernant ce retrait, c'est quand il dit qu'un débat sur l'Afghanistan peut être mené afin d'établir un bilan et de parler du civil. En effet, je crois utile que la commission mixte se rassemble pour un bilan à propos de

09.23 Denis Ducarme (MR): Is er ten tijde van de mededeling met de bondgenoten overlegd over het tijdspad van de terugtrekking? Op die vraag heb ik geen antwoord gekregen. Ik heb tevens de mogelijkheid geopperd om een evaluatienota te bezorgen met betrekking tot de capaciteitsoverschrijding die de aanwezigheid van twaalf F-16's op buitenlandse operatietonelen volgens de generale staf betekent.

Het ware nuttig geweest het Parlement een nota voor te leggen met betrekking tot de overschrijding van onze operationele capaciteit, aangezien we besluiten om het voorstel van de generale staf om twee F-16's uit Afghanistan terug te trekken, niet te volgen.

De heer Van der Maelen wil ik zeggen dat de terugtrekking van de Amerikanen uit Afghanistan geen overwinning is van de sp.a. Voor de Amerikanen volstaat de uitschakeling van Bin Laden om de geleidelijke terugtrekking van hun troepen uit Afghanistan te rechtvaardigen.

Ik zou tevens willen dat er in de gemengde commissie een debat over Afghanistan wordt gevoerd

l'Afghanistan et pour instaurer une transparence à l'égard de nos concitoyens sur la raison de notre présence depuis 2003, sur nos réalisations.

À ce sujet, il est vrai que nos troupes ont fait beaucoup en Afghanistan en infrastructures, en avancée dans l'égalité homme-femme, en régression de la mortalité infantile, en enseignement puisque de 800 000 enfants scolarisés en 2001, nous en sommes à plus de 7 ou 8 millions grâce à la sécurisation de plusieurs zones. La transparence demande une communication et une ré-explication de notre présence sur place.

Bien sûr, il faut admettre que nous n'avons pas gagné la guerre en Afghanistan et que certaines zones sont toujours des poudrières. Notre retrait mettra-t-il à terme l'afghanisation en péril? L'afghanisation est-elle en sursis compte tenu du retrait international, y compris belge? Voilà qui mérite débat.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Hiermee komen wij aan het einde van de vragen, hoewel ik vermoed dat er in hoofde van de leden nog tal van vragen en replieken zijn. Bijgevolg zou het nuttig zijn het debat ten gronde te kunnen voeren, in plenaire vergadering of in een extra commissievergadering, al dan niet samen met de commissie voor Buitenlandse Zaken.

Wellicht zal de voorzitter van deze commissie dit voorstel toetsen en meegeven aan de Conferentie van voorzitters waar, naar ik heb begrepen, het schriftelijk verzoek van de heer Van der Maelen al wordt behandeld.

*Président: Filip De Man.
Voorzitter: Filip De Man.*

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, indien ik mij ter zake niet vergis, zou er volgende week nog een gezamenlijke vergadering met de commissies van Buitenlandse Zaken en Defensie plaatsvinden. Tijdens die vergadering kan een paar uur lang het debat worden gevoerd. Er ligt nog geen precieze datum vast, maar de vergadering zou volgende week plaatsvinden.

09.24 Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, het hangt af van de agenda van de eerste minister en van de minister van Buitenlandse Zaken.

De **voorzitter**: Het hangt inderdaad af van de agenda van de eerste minister, van de minister van Buitenlandse Zaken en van de minister van Defensie.

09.25 Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, op de bedoelde vergadering zouden naar mijn mening ook de minister van Binnenlandse Zaken, de minister van Justitie en de minister van Ontwikkelingssamenwerking aanwezig moeten zijn.

om de balans op te maken en de civiele aspecten te bespreken. We moeten onze burgers duidelijk maken waarom we sinds 2003 in Afghanistan aanwezig zijn en wat we bereikt hebben op het stuk van infrastructuur, gelijke behandeling van mannen en vrouwen, terugdringen van de kindersterfte, onderwijs, enz.

We hebben de oorlog in Afghanistan niet gewonnen en de situatie in sommige gebieden is nog altijd explosief. Wordt de afghanisering op de lange baan geschoven, gezien de terugtrekking van de internationale troepenmacht?

Le **président**: De nombreuses questions concernant l'Afghanistan restent en suspens. Un débat sur le fond serait utile, que ce soit en séance plénière ou en commission. Je suppose que le président de la commission, M. De Man, soumettra cette proposition à la Conférence des présidents.

Le **président**: À ma connaissance, une réunion commune des commissions des Affaires étrangères et de la Défense doit se tenir dès la semaine prochaine.

09.24 **Pieter De Crem**, ministre: La date exacte dépend des agendas du premier ministre et du ministre des Affaires étrangères.

09.25 **Pieter De Crem**, ministre: J'inviterais également à cette réunion les ministres de la Justice et de l'Aide au développement.

De **voorzitter**: *Be my guest.*

09.26 Minister **Pieter De Crem**: Het gaat om 12,5 miljoen euro die binnen het budget van Ontwikkelingssamenwerking is vrijgemaakt. Ik heb er geen enkel probleem mee om een en ander op te vangen, maar de betrokken ministers mogen ook aanwezig zijn. Dat is trouwens ooit gebeurd; er is ooit een dergelijke commissievergadering geweest.

09.27 **Denis Ducarme** (MR): Je rejoins le ministre. Voici un mois, nous avons effectivement fait la proposition que le ministre de la Coopération au développement soit associé à ces commissions mixtes. Je lui en ai parlé et il est tout à fait disposé à nous rejoindre. Pour ce qui touche à notre implication que ce soit en Afghanistan ou même en Libye, où la coopération au développement est également engagée, il faut que l'on puisse convier le ministre de la Coopération et rencontrer ainsi ce qui avait fait l'unanimité de cette commission mixte présidée par M. Flahaut.

09.26 **Pieter De Crem**, ministre: Il s'agit en effet de 12,5 millions d'euros dégagés du budget de l'Aide au développement.

09.27 **Denis Ducarme** (MR): Een maand geleden hebben wij voorgesteld dat de minister van Ontwikkelingssamenwerking daar zou bij worden betrokken. We zouden de minister moeten kunnen uitnodigen en ondervragen over onze betrokkenheid in Afghanistan en in Libië – waar Ontwikkelingssamenwerking ook actief is – en zo tegemoetkomen aan wat deze gemengde commissie onder het voorzitterschap van de heer Flahaut unaniem besloten had.

De **voorzitter**: Ik denk dat wij de vraag kunnen ondersteunen. Het commissiesecretariaat kan de bede officieel tot de regering richten en zien of de mogelijkheid bestaat om in het debat nog meer excellenties aan het woord te krijgen.

Le **président**: Cela me semble utile. Le secrétariat de la commission essaiera de régler ce point. En quoi la Justice est-elle concernée?

In dat verband denk ik aan de ministers bevoegd voor Ontwikkelingshulp en Binnenlandse Zaken, alsook aan de drie ministers die normaal gezien al komen, wat dus betekent dat er vijf ministers zullen worden uitgenodigd. Heeft het veel zin om ook de minister van Justitie te vragen?

09.28 Minister **Pieter De Crem**: Wij hebben een kleine toezegging gedaan over de toewijzing van de ambtenaren van het ministerie van Justitie aan de ISAF-operatie, namelijk door het zenden van een personeelslid van het ministerie van Justitie.

09.28 **Pieter De Crem**, ministre: Un fonctionnaire de la Justice a été affecté à l'opération FIAS. Un collaborateur de ce département peut, le cas échéant, représenter le ministre. Idem pour l'Intérieur.

De **voorzitter**: Eventueel kan een kabinetsmedewerker of een ambtenaar toelichting geven in verband met Justitie.

09.29 Minister **Pieter De Crem**: Staatssecretaris Devlies, voor de fraude?

De **voorzitter**: Het is wel waar dat de zaak in Afghanistan zeer corrupt is.

Ik stel voor dat de drie ministers komen die normaliter komen. Er worden zo mogelijk twee excellenties aan toegevoegd. Eventueel kan een kabinetsmedewerker of ambtenaar van Justitie uitleg geven omtrent de kleine bijdrage van Justitie, indien dat wordt gevraagd door een of meerdere leden.

09.30 Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, ik doe een constructief voorstel. Wie zijn de meest aangewezen personen? De eerste minister, de minister van Buitenlandse Zaken, uw dienaar en

09.30 **Pieter De Crem**, ministre: Mais le premier ministre, les ministres des Affaires étrangères

de minister van Ontwikkelingssamenwerking omdat er een grote reserve van middelen is in zijn begroting.

Het is echt niet nodig dat de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie aanwezig zijn. Zij kunnen zich laten vervangen door een ambtenaar.

De **voorzitter**: In die zin zal er in naam van deze commissie die het daar volmondig mee eens is, een brief vertrekken.

et de l'Aide au développement, et moi-même devrions tout de même être présents.

Le **président**: La commission semblait appuyer cette proposition, j'adresserai donc un courrier en ce sens à la Conférence des présidents.

10 Vraag van mevrouw Karolien Grosemans aan de minister van Landsverdediging over "cyberdefensie" (nr. 5594)

10 Question de Mme Karolien Grosemans au ministre de la Défense sur "la cyberdéfense" (n° 5594)

10.01 Karolien Grosemans (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, naar aanleiding van recente cyberaanvallen op Lockheed Martin en de CIA heeft het Pentagon besloten om een cyberaanval gesteund door een andere natie te beschouwen als een oorlogsdaad. Door deze nieuwe strategie kan er een militair antwoord volgen op een cyberaanval. Dat brengt de vraag met zich mee welke impact deze evolutie mogelijk met zich mee kan brengen op het invoeren van artikel 5 van het Noord-Atlantisch Verdrag na een cyberaanval.

Vandaag worden we geconfronteerd met steeds meer toenemende activiteiten van staten en niet staatsactoren op het net. Deze activiteiten variëren van cybercrime tot cyberspionage en zelfs cybersabotage. In ons land houden verschillende instanties als de FCCU en ADIV deze evoluties in het oog.

Er zijn verschillende instanties, maar hoe gebeurt op dit ogenblik de coördinatie en de samenwerking tussen die instanties die werken rond cyberdefensie in België? In welke contactmomenten is voorzien om de informatiedoorstroming te garanderen? Er zijn toch wel wat problemen hierrond en ik vraag me af of in die zin stappen worden gezet.

10.02 Minister Pieter De Crem: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Grosemans, ik heb reeds het genoegen gehad om in een mengvorm van schriftelijke en mondelinge vragen op voorliggende vragen te antwoorden. Ik zal de desbetreffende antwoorden in elk geval geven. Het betreft vragen die door onze collega uit de Senaat, mevrouw Van dermeersch, en door Kamerleden Thiéry en Bracke waren gesteld.

Ik zal nu kort antwoorden.

Het nationale Computer Emergency Response Team is de centrale coördinator bij het behandelen van belangrijke cyberaanvallen. Defensie is een actief lid van het overlegplatform Informatieveiligheid, dat BelNIS wordt genoemd en in 2005 door het Ministerieel Comité voor Inlichtingen en Veiligheid werd opgericht.

De technische expertise van onze cyberdefencespecialisten wordt voor specifieke projecten op gecontroleerde wijze met andere overheidsinstanties gedeeld. Ook kunnen andere diensten bij het uitwerken van een beveiliging voor hun netwerken of bij het

10.01 Karolien Grosemans (N-VA): Suite à plusieurs cyberattaques récemment dirigées contre Lockheed Martin et la CIA, le Pentagone a décidé de considérer toute cyberattaque soutenue par une nation étrangère comme un fait de guerre susceptible de déclencher une réponse militaire. Quelles implications cette décision entraîne-t-elle pour l'OTAN?

Dans notre pays, plusieurs instances dont la FCCU et le SGRS, s'occupent des délits, de l'espionnage et du sabotage sur l'internet. Comment cette cyberdéfense est-elle coordonnée? Comment l'information est-elle transmise et échangée?

10.02 Pieter De Crem, ministre: Je fournis une série de réponses que j'ai déjà transmises par écrit à plusieurs députés et sénateurs.

La *Computer Emergency Response Team* est le coordinateur national qui gère les grosses attaques informatiques. La Défense est un membre actif de BelNIS, la plateforme de concertation pour la sécurité de l'information, créée en 2005 par le comité ministériel du Renseignement et de la Sécurité.

Divers services peuvent faire appel à l'expertise technique de nos cyberspécialistes pour sécuri-

behandelen van eventuele veiligheidsincidenten steeds steun vragen.

Bij een incident ad hoc kan worden samengekomen, om alle nodige informatie te delen en om eventuele nadere acties te coördineren. Zo heeft de Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid van Defensie in mei 2011 alle betrokken partijen uitgenodigd, om hun vertrouwelijke informatie over een *cyber attack*, zoals ze wordt genoemd, te delen.

Uw vraag over het beleid betreffende de bescherming van gevoelige, digitale gegevens bij andere overheidsdiensten dient u natuurlijk aan de bevoegde titularissen van ieder departement te vragen.

Ik zal u mijn antwoorden geven.

10.03 Karolien Grosemans (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb de door u genoemde vragen en antwoorden over *cyber defence* gelezen.

Ik maak mij niettemin ongerust over het fenomeen. De vraag is immers niet of een dergelijke aanval hier ooit zal gebeuren. De vraag is wel wanneer ze zal gebeuren.

Recent zijn er kleine incidenten geweest, die wij evenwel hebben kunnen counteren. Ik vraag mij niettemin af of wij klaar zijn om een heel grote aanval te counteren.

Wij kunnen ter zake absoluut niet achteropblijven. Het betreft een departement van ongeveer 40 personen. Ter vergelijking: Nederland heeft 100 personen op bedoeld departement.

Ik heb ook het plan-Hillen gelezen, waarop Nederland zwaar zal inzetten en waarin het zal investeren. Nederland zal de inlichtingencapaciteit gevoelig uitbreiden. Het zal ook een Defensie Cyber Expertise Centrum oprichten, met een research-and-developmentcapaciteit. Het zal zich nadrukkelijk op kennisuitwisseling tussen het civiele en het militaire domein richten. Bijkomend zal het ook een nationaal Cyber Security Centrum oprichten. Het zal tussen 2011 en 2015 een bijkomend bedrag van ongeveer 50 miljoen euro in dat centrum investeren, teneinde in 2016 met het centrum volledig klaar te zijn.

U haalt aan dat wij BelNIS hebben. Dat is inderdaad zo, maar volgens mij is dat platform onvoldoende. Er is daar zeker voldoende expertise, maar er is helemaal geen dirigent die alles leidt en er is het gevaar dat iedereen zijn eigen weg opgaat. Onze netwerken zijn eigenlijk onze achillespees, wij moeten die zeer goed beschermen. Daarom moeten wij die middelen zeer goed coördineren.

Daarom hebben wij nood aan een overkoepelend organisme dat echt de leiding neemt en coördineert. Het zou verstandig zijn om een nationaal agentschap voor informatieveiligheid op te richten. Dat kan dan ook een doctrine uitschrijven, want ik vraag mij af of er reeds een doctrine is. Zijn er *rules of engagement* in verband met cyberaanvallen?

Indien er iets gebeurt, wie is er dan eigenlijk verantwoordelijk? Bent u verantwoordelijk? Is de federale politie verantwoordelijk?

ser leurs réseaux ou remédier à des incidents de sécurité. Lors d'incidents, les spécialistes se réunissent pour partager leurs informations et coordonner la parade. La dernière intervention remonte à mai dernier.

10.03 Karolien Grosemans (N-VA): Le phénomène continue à m'inquiéter. Jusqu'à présent nous avons réussi à parer les petites attaques, mais sommes-nous réellement prêts à affronter une cyberattaque d'envergure?

Aux Pays-Bas, 100 personnes planchent sur cette question alors qu'en Belgique, elles sont 40. Nos voisins du Nord veulent également créer un *Cyber Expertise Centrum* destiné à organiser un échange d'informations entre les domaines civil et militaire. Les Pays-Bas vont investir 50 millions d'euros dans ce nouveau centre. En Belgique, nous avons BelNIS, mais cette plateforme est insuffisante. En l'absence d'un réel chef d'orchestre, chacun travaille dans son coin et les réseaux sensibles ne bénéficient pas de la protection indispensable.

C'est la raison pour laquelle nous avons besoin d'un organisme faitier qui prendrait réellement la direction des opérations et assurerait la coordination. En d'autres termes, nous devons créer une Agence nationale de la sécurité informatique. Celle-ci pourrait établir une doctrine, consacrant des règles d'engagement en matière de cyberattaques. En effet, en cas d'incident, à qui faut-il s'adresser: au ministre ou à la police fédérale?

L'espace virtuel est une nouvelle arme en plein développement et nous devons de toute urgence

Het is een wapensysteem in ontwikkeling, het is nog een onontgonnen dimensie en wij moeten dringend onze digitale weerbaarheid versterken.

renforcer notre système de cybersécurité.

De **voorzitter**: Dat geeft stof voor nog een hele reeks vragen.

10.04 Minister **Pieter De Crem**: Ja, maar die moeten in België wel vanuit volgend oogpunt bekeken worden. De Belgische Defensie zit volgens de afspraak met de verschillende overheden, Justitie en Binnenlandse Zaken, in ondergeschikte orde en is niet de piloot, om een militaire term te gebruiken, van het uitstippelen van een politiek inzake *cyber defence*.

10.04 **Pieter De Crem**, ministre: C'est exact. Toutefois, chaque pays mène sa propre politique en la matière. Dans notre pays, la politique de cybersécurité est définie conjointement par la Défense, la Justice et l'Intérieur. La Justice est aux commandes et la Défense joue un rôle subalterne. Aux Pays-Bas, la situation est inversée.

In Nederland is dat omgekeerd. In Frankrijk is dat nog anders. Waarom verwijst ik naar de verschillende landen? U kunt niet geloven hoe iedereen in de 21ste eeuw nog steeds op eigen wijze zijn informatie wil beheren en beschermen.

10.05 **Karolien Grosemans** (N-VA): Wie is hier dan wel de piloot?

10.06 Minister **Pieter De Crem**: Bij ons is Justitie de piloot.

De **voorzitter**: Wij zijn toch wat wijzer geworden.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Le **président**: Monsieur Ducarme, je note que vous souhaitez reporter votre question n° 5595.

De **voorzitter**: Vraag nr. 5595 van de heer Ducarme wordt op zijn verzoek uitgesteld.

11 Question de M. Denis Ducarme au ministre de la Défense sur "la mise en place d'officiers généraux" (n° 5596)

11 Vraag van de heer Denis Ducarme aan de minister van Landsverdediging over "de aanstelling van opperofficieren" (nr. 5596)

11.01 **Denis Ducarme** (MR): Monsieur le président, nous allons parler des problèmes de déséquilibre linguistique cet après-midi avec M. Maertens qui présidera notre groupe de travail. L'ancien ministre Flahaut et le ministre De Crem y sont conviés. Ce sera notre ultime audition. Nous pouvons nous féliciter qu'il fasse moins chaud qu'hier!

11.01 **Denis Ducarme** (MR): Wij zullen het vanmiddag met de heer Maertens, die onze werkgroep zal voorzitten, over de problemen op het stuk van het taalevenwicht hebben.

11.02 **Pieter De Crem**, ministre: Pas sur le plan politique!

11.03 **Denis Ducarme** (MR): Monsieur le ministre, il ne faut jamais arriver à une réunion en se disant que ça va chauffer. Il faut rester le plus serein possible. Néanmoins, il est vrai que nous avons parfois manqué de sérénité, vous y compris, monsieur le ministre. Vous êtes le grand architecte de la flamandisation galopante de la tête de notre armée, et vous avez été démasqué grâce aux chiffres que certains généraux nous ont communiqués.

11.03 **Denis Ducarme** (MR): Mijnheer de minister, u bent de grote architect van de pijlsnelle vervlaamsing aan het hoofd van ons leger, en u werd als dusdanig ontdoosd dankzij de cijfers die door bepaalde generaals werden meegedeeld.

11.04 **Pieter De Crem**, ministre: Monsieur le président, je pense que M. Ducarme s'est trompé de lieu et d'heure. Il ne s'agit pas de la flamandisation ni du travail de M. Maertens.

11.05 Denis Ducarme (MR): J'ai reporté la question sur la Libye, le président l'a précisé. Je passe donc à la dernière question de l'ordre du jour qui rejoint en effet la problématique relative au déséquilibre linguistique.

Nous sommes en affaires courantes et nous avons un déséquilibre linguistique énorme au sein du comité directeur, 20 % de francophones pour 80 % de néerlandophones. Des réunions ont eu lieu depuis des semaines et nous attendons la nomination de M. Hofman au sein de la composante Marine.

Nous avons communiqué sur la question, nous insistons, compte tenu de ce déséquilibre linguistique dont vous êtes le principal artisan, pour que le remplaçant de M. Somers, qui partira à la pension le 30 juin, soit un francophone. Le MR souhaite que la Direction générale des ressources humaines revienne à un francophone. Nous voulons avoir l'assurance que les débats internes prennent bien ce chemin-là et nous souhaitons également vous entendre sur les difficultés et les particularités liées à une telle désignation, qu'elle soit faisant fonction, *ad interim* ou adjointe, pendant la période d'affaires courantes.

D'une part, nous réclamons que la DGRH revienne à un francophone, ce qui rééquilibrera un minimum les choses, et, d'autre part, nous souhaitons vous entendre sur la manière dont nous pourrions procéder, compte tenu des difficultés administratives liées au fait que nous sommes en affaires courantes.

11.06 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, cher collègue, mon choix est de mettre à la tête d'un service la personne la plus compétente. En la matière, l'appartenance à un rôle linguistique n'entre nullement en ligne de compte.

Pour ce qui concerne la question de la mise en place des officiers généraux, je dois dire, monsieur le président, que l'on franchit ici une barrière dans la mesure où il est question de cas individuels.

Je suis membre de cette honorable assemblée depuis 1995. Il est très rarement arrivé que des cas individuels y soient traités.

11.07 Denis Ducarme (MR): Monsieur le président, il ne me semble pas avoir cité le nom d'une personne en particulier!

De **voorzitter:** De Waalse kolonel was toch wel een duidelijk voorbeeld.

Wat bedoelt u daarmee, mijnheer de minister? Ik herinner mij dat wij hier over een bepaalde kolonel wiens naam ik misschien liever niet uitspreek, uitgebreid gebakkeleid hebben.

11.08 Pieter De Crem, ministre: Le lieutenant-général Baudouin Somers, directeur général des ressources humaines et l'amiral de division, Jean-Paul Robyns, commandant de la composante marine, accèdent effectivement à la pension en date du 1er juillet.

Pour ce qui est du commandant de la composante marine, j'ai signé,

11.05 Denis Ducarme (MR): We zitten in een periode van lopende zaken en het taalonevenwicht in het directiecomité is enorm: 20 procent Franstaligen tegenover 80 procent Nederlandstaligen. We wachten nu al weken op de benoeming van de heer Hofman in de Marinecomponent.

Gelet op dat taalonevenwicht, dat in de eerste plaats door u werd veroorzaakt, vragen we nadrukkelijk dat de vervanger van de heer Somers, die op 30 juni met pensioen gaat, een Franstalige zou zijn: de MR wil dat de algemene directie Human Resources (DGHR) aan een Franstalige toekomt. We willen van u eveneens vernemen hoe u de moeilijkheden en bijzonderheden van een dergelijke benoeming tijdens een periode van lopende zaken zal aanpakken.

11.06 Minister Pieter De Crem: Ik heb ervoor gekozen om de meest bekwame kandidaat te benoemen. De taalaanhorigheid heeft daarbij geen enkele rol gespeeld.

Wat de aanstelling van de opperofficieren betreft, wordt hier – met de bespreking van individuele gevallen – een grens overschreden. Sinds ik in 1995 parlamentslid geworden ben, is dat maar zelden voorgevallen!

Le **président:** Je me souviens que dans le passé, notre commission a longuement discuté à propos d'un certain colonel.

11.08 Minister Pieter De Crem: Luitenant-generaal Somers, directeur-generaal Human Resources, en divisieadmiraal Robyns, commandant van de Marinecomponent, gaan op 1 juli

le 26 mai dernier, le projet d'arrêté royal commissionnant, en date du 30 juin 2011, le capitaine de vaisseau, Michel Hofman, au grade d'amiral de flottille pour exercer ces fonctions actuellement exercées par l'amiral de division, Jean-Paul Robyns.

Pour ce qui est de la fonction de directeur général des ressources humaines, je dois malheureusement contredire l'honorable député ayant introduit la question, vu que j'ai signé, le 10 mai 2011, le projet d'arrêté royal désignant le général-major Philippe Grosdent à cet emploi.

Sachez toutefois que, par le passé, cette fonction a été exercée par un membre du personnel civil, ce qui est statutairement tout à fait possible. Le dossier a donc, depuis longue date, quitté mon bureau. J'invite donc M. Ducarme à s'informer correctement. Quant au comité de direction, comme précisé dans la documentation transmise le 1er mars 2011 au président de la Chambre et dans le cadre des questions complémentaires posées par certains membres du groupe de travail chargé de l'examen de l'équilibre linguistique à l'armée, celui-ci compte au total 15 membres dont, à ce jour, 3 francophones et non 18 membres comme vient de le préciser M. Ducarme.

met pensioen.

Op 26 mei 2011 heb ik het ontwerp van koninklijk besluit ondertekend dat kapitein-ter-zee Michel Hofman aanstelt in de graad van flottieljeadmiraal met het oog op de uitoefening van de functie van commandant van de Marinecomponent.

Wat de functie van directeur-generaal Human Resources betreft, heb ik op 10 mei 2011 het ontwerp van koninklijk besluit ondertekend dat generaal-majoor Philippe Grosdent in die functie aanstelt. U moet weten dat die functie in het verleden door een lid van het burgerpersoneel werd uitgeoefend, wat statutair mogelijk is.

Het directiecomité telt geen 18 maar 15 leden, van wie er drie Franstalig zijn.

11.09 Denis Ducarme (MR): J'entends le ministre répondre à des éléments que je n'ai pas produits à l'instant. Enfin, peu importe. Je voudrais dire au ministre qu'il est là pour informer correctement le parlement. S'informer correctement, c'est vous poser des questions pour que vous puissiez y répondre. De ce point de vue, j'ai été parfaitement correct. Aux questions que je vous ai posées, vous répondez que vous avez signé un arrêté ministériel de nomination pour le remplacement du général Somers le 30 juin. Je me demande si un arrêté ministériel est suffisant en affaires courantes ou s'il faut un arrêté royal. Est-ce possible en affaires courantes?

C'est bien beau de signer comme vous l'avez fait pour nous donner satisfaction et qu'à contre-courant de la flamandisation galopante, nous galopions vers le rééquilibrage tous ensemble. Ce serait très bien. Je vois que vous vous y prêtez et galoper avec vous dans ce sens-là, cela me sied! Mais voilà, l'arrêté ministériel est-il suffisant en affaires courantes pour disposer du remplacement du général Somers DGRH?

11.10 Pieter De Crem, ministre: J'ai répondu à toutes les questions.

De **voorzitter:** Te uwer informatie, artikel 127 van het Kamerreglement zegt dat de Kamervoorzitter voor vragen bevoegd is. De vraag van de heer Ducarme bevat drie namen van drie hoge officieren. Als de Kamervoorzitter dat laat passeren, komt het de commissie, haar voorzitter noch u, mijnheer de minister, toe om te zeggen dat de vraag onontvankelijk is. Natuurlijk antwoordt u nog altijd wat u wenst.

11.09 Denis Ducarme (MR): Het is de taak van de minister om het Parlement correct te informeren. U antwoordt op de gestelde vragen dat u een ministerieel benoemingsbesluit hebt ondertekend voor de vervanging van generaal Somers op 30 juni. U mag ons dan wel tegemoetkomen voor wat betreft het terugschroeven van het snel toenemende Vlaamse overwicht, maar is een ministerieel besluit in een periode van lopende zaken in dit verband voldoende of is er een koninklijk besluit nodig?

11.10 Minister Pieter De Crem: Ik heb alle vragen beantwoord.

Le **président:** L'article 127 du Règlement de la Chambre dispose que le président de la Chambre juge de la recevabilité des questions. Si la question de M. Ducarme comporte les noms de trois officiers supérieurs et que le président de la Chambre l'accepte, il ne nous appartient pas

de déclarer cette question irrecevable.

11.11 Minister **Pieter De Crem**: Ik heb alleen gezegd dat ik het een evolutie vind waarbij over individuele gevallen in een openbare commissie wordt gesproken. Dat is al wel eens gebeurd, maar binnen andere contexten dan deze.

11.11 **Pieter De Crem**, ministre: Je constate seulement une tendance à parler de cas individuels en commission publique.

De **voorzitter**: Dan moet u zich misschien wenden tot de Kamervoorzitter en vragen dat daaraan geremedieerd wordt.

Le **président**: Le ministre peut adresser son objection au président de la Chambre.

Monsieur Ducarme, un dernier mot?

11.12 **Denis Ducarme** (MR): Monsieur le président, évidemment un dernier mot pour indiquer que quand des gens sont nommés à des fonctions aussi importantes, ils ont un nom. C'est inévitable! Pour ma part, je n'ai cité aucun nom par rapport à qui pourrait remplacer M. Somers. Et je n'ai pas l'apaisement nécessaire en ce qui concerne le remplacement de M. Somers parce que je n'ai pas reçu de réponse à ma dernière question quant au fait de savoir si un arrêté ministériel suffirait ou pas dans un cadre comme celui-là. Je reproduirai donc une question, monsieur le président, ou j'invite le ministre à trouver une réponse à nous faire cet après-midi avec M. Maertens.

11.12 **Denis Ducarme** (MR): Ik ben nog niet echt gerustgesteld met betrekking tot de vervanging van de heer Somers. Ik heb immers geen antwoord gekregen op mijn vraag of een ministerieel besluit volstaat. Ik zal hierover dus een nieuwe vraag stellen, of anders hoop ik dat de minister ons vanmiddag een antwoord zal kunnen geven.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.48 uur.
La réunion publique de commission est levée à 12.48 heures.*